
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Siklónagyfalu Önkormányzat

2020 – 2025.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
1. A HEP IT részletei	56
1.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	56
1.2. beavatkozások megvalósítói	58
1.3. Jövőképünk	60
1.4. Intézkedési területek részletes kifejtése	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
3. Megvalósítás.....	65
A megvalósítás előkészítése.....	65
A megvalósítás folyamata	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.	65
Monitoring és visszacsatolás.....	66
Nyilvánosság.....	67
Érvényesülés, módosítás	68
4. Elfogadás módja és dátuma.....	69

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Siklónagyfalú Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település és környéke mára [bronzkorban](#) lakott hely volt, az itt talált leletek tanúsága szerint. Siklónagyfalú (Nagyfalú) nevét az oklevelek [1294](#)-ben említették először, *Nogfoluként*, [1313](#)-ban *Nogfalwnak*, [1332](#)-ben *Nogfolunak* írták.

[1294](#)-ben a Kökényesi-Rénold nemzetséghez tartozó Mykud bán Nagyfalú nyugati határára eső földjét 50 M-ért zálogba adta Kán nemzetségbeli Siklósi Miklós fia Julának és Péternek, és határait leiratta. E föld mellett volt birtokos a Tétény nemzetséghez tartozó Péter bán fiai is. [1313](#)-ban Csipőtelke és Újlak határosa volt. [1333](#)-ban papja 15 báni pápai tizedet fizetett.

A [mezővárosi](#) rangot viselő Nagyfalú [1329](#)-től a megyegyűlések helyszíne is volt, és [1329](#)-től a nádor is itt tartott gyűlést.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

- Siklósnagyfalu község Baranya megye kistépelüléseiihez tartozik. Pécestől 50 km-re az 58-as főközlekedési út mentén helyezkedik el. Lakosságának száma 470 fő, mely évről évre gyarapszik.
- Községünk Siklós- Villány- Nagyharsány- Beremend között helyezkedik el sok kis településsel körülölelten. Szűkebb lakóköznyezet mindennapjait és ünnepeit erősen befolyásolta és meghatározta a római katolikus vallás és cigány nemzetiség évszázados jelenléte. Ez az erős kötődés segítette a mai napig megtartani úgy a vallást és a hitet, mint az nemzetiségi- etnikai hovatartozás tudatát. Nemzetiségi hagyományápolás fontos az itt élő emberek számára a mostani időkben is, hisz jó érzéssel tölt el bennünket, és szívesen nézzük népviseletbe öltözött öregjeinket és örülünk annak, hogy még mindig sikeresen működnek hagyományápoló szakköreink és különböző műhelyfoglalkozásaink. A földrajzi fekvésnek köszönhetően földjeinknek jó a minősége, termőképessége, s ez biztos megélhetést nyújt megművelőinek. A régóta jól működő intézményeink: körjegyzőségünk/közös önkormányzati hivatalunk, művelődési házunk, óvodánk, tagiskolánk több évtizede alapot adnak fiataljaink továbbtanulásának. Siklósnagyfalu mindig központi szerepet játszott a kistépelülésünk életében, színvonalas szolgáltatást biztosítva így a lakosság számára. Az infrastrukturális ellátások: vezetékes víz, telefon, villany, utak, járdák, szemétszállítás a település majd minden részén igénybe vehetők, ami nem lenne elérhető a vállalkozások adóerő képessége nélkül. Csak a leírtak fejlesztésével érhető el községünk fenntartható fejlődése, a fiatalok helyben való letelepedésének biztosítása, munkahelyek teremtése és a lakosságszám növelése Kérek minden kedves olvasót, aki weblapunkra téved, hogy szenteljen egy kis figyelmet ránk és ha megtetszett mindaz, amit itt látott és olvasott, látogasson el hozzánk ide Baranya megye déli csücskébe, erre a kellemes, mediterrán vidékre. Kosztics József Siklósnagyfalu Község polgármester.

A lakosság alakulását szemléletesen táblázatok segítségével mutatjuk be:

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	234	238	472	49,58%	50,42%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	234				
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	55	54	109	11,65%	11,44%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	14	16	30	2,97%	3,39%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	141	144	285	29,87%	30,51%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	15	12	27	3,18%	2,54%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	9	12	21	1,91%	2,54%

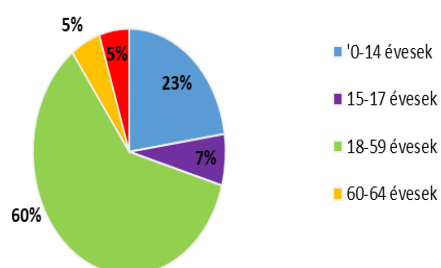
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

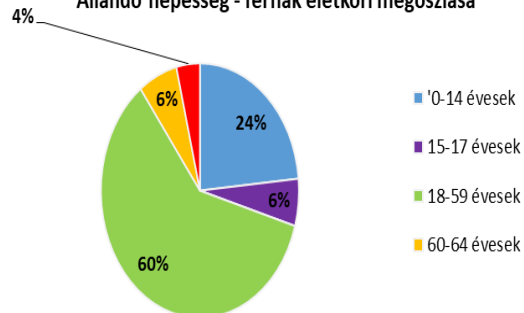
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	440	bázis év
2013	414	94,1%
2014	442	106,8%
2015	434	98,2%
2016	426	98,2%
2017	412	96,7%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

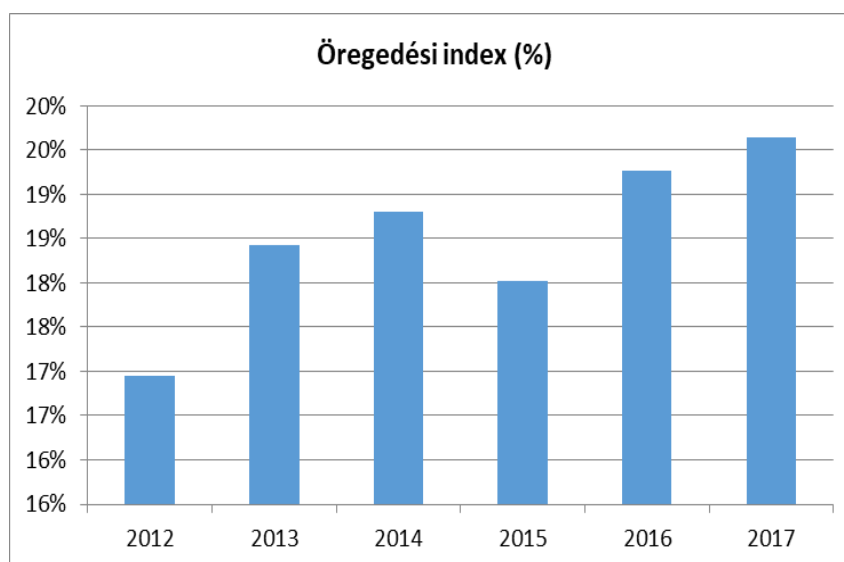
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	7	5	-2
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	6	8	2
Összesen	13	13	0

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	20	118	16,95%
2013	21	114	18,42%
2014	22	117	18,80%
2015	20	111	18,02%
2016	21	109	19,27%
2017	22	112	19,64%

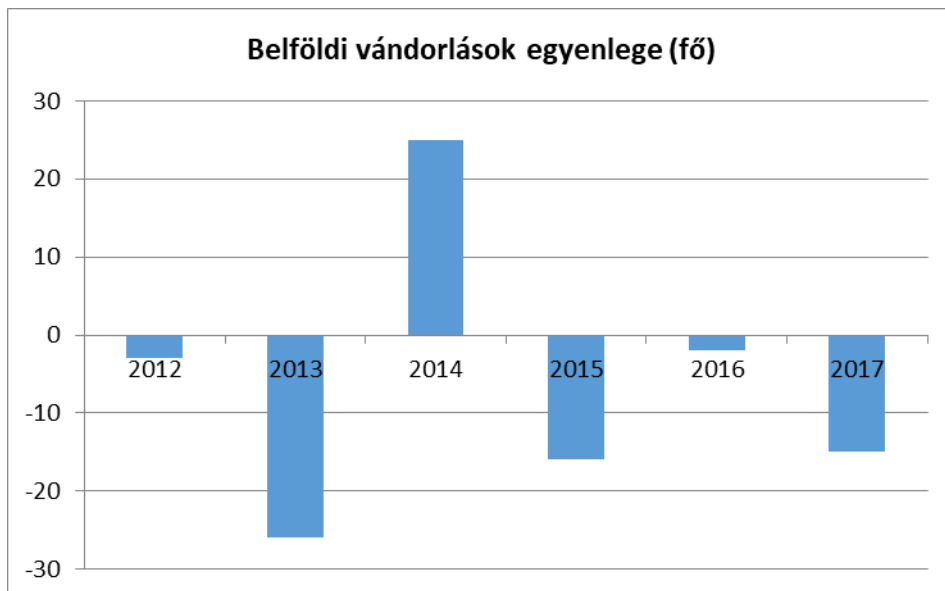
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	26	29	-3	-6,4
2013	19	45	-26	-60,4
2014	75	50	25	-52,08
2015	21	37	-16	-33,9
2016	19	21	-2	-4,24
2017	24	39	-15	n.a.

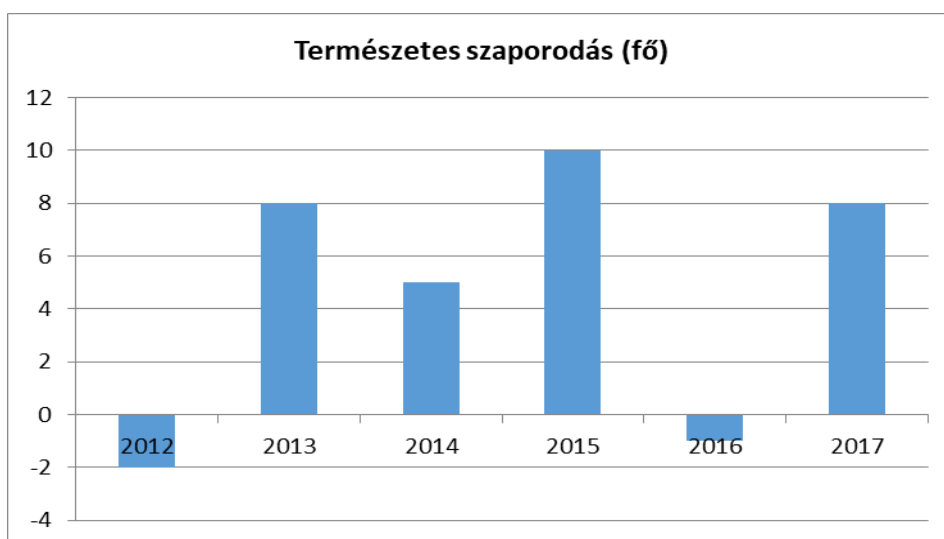
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	5	7	-2
2013	10	2	8
2014	7	2	5
2015	11	1	10
2016	3	4	-1
2017	12	4	8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság számának alakulását illetően megállapítható, hogy minimális mértékű „hullámmás” tapasztalható, azaz minimális mértékű csökkenés és növekedés mutatkozik. A férfiak és a nők száma közel azonos. Az aktívkorú lakosság számaránya (18-59 évesek) a nők és a férfiak

tekintetében 60 %-ot tesz ki, az összlakosság arányban betöltött számuk miatt ezen, korcsoportba tartozó emberek számára az esélyegyenlőségi programok kialakítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek és időskorúak mellett.

A vizsgált időszakban a 0-18 éves gyermekek aránya 30 %-os stabil átlagot mutat. Öröndetes, hogy az élve születések száma számottevően meghaladja a halálozások számát, mely a lakosság számának növekedését eredményezi.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség biztosítása két kiemelendő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken.

Siklósnagyfalu Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat. Ennek érdekében, a célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a helyi esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reflektál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés alapul szolgál annak megállapításához, hogy a Siklósnagyfalu községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul. Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti:

- mély szegénységben élőket és a romákat,
- a gyermekeket,
- a nőket,
- az időseket,
- fogyatékkal élő személyeket.

Siklósnagyfalu Önkormányzata tudatában van annak, hogy köteles megtartani valamennyi jogviszonyában és eljárásában az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkty.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Siklósnagyfalu Település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Siklósnagyfalu Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- Szolidáris, összetartó társadalom megteremtése, az esélyegyenlőség biztosításával, a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításával, s a társadalmi szakadék megszüntetésével.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára

a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Siklósnagyfalu Község Önkormányzata alapvető célja, hogy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2011-ben a Képviselő-testület elfogadta a 4/2011. (VII.15.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét, hatályon kívül helyezte és megalkotta a szociális ellátások helyi szabályozása 2/2015. (II. 27.) rendeletet. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, megállapítsa az önkormányzat által helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális

rászorultságtól függő egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Célja továbbá, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

Siklónagyfalu Község Képviselő-testülete az alábbi ellátási formákat biztosítja:

a) szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások, melynek formái:

- lakásfenntartási támogatás (normatív)
- átmeneti segély
- gyógyszerkiadások viseléséhez települési támogatás
- temetési segély
- születési segély

b) természetbeni ellátások, melynek formái:

- lakásfenntartási támogatás
- átmeneti segély
- temetési segély
- köztemetés

c) személyes gondoskodást nyújtó ellátások, melynek formái: sajnos még nincsen meg a háttere.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A térségi társulási kapcsolódásra Siklónagyfalu település minta értékű lehet. Minden nagyobb megvalósítani kívánt projekt kapcsán, a magasabb számú foglalkoztatás érdekében és a település lakosságának a munkaerő-piacon történő elhelyezkedését segítő programok megvalósításában több egyesülettel Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, valamint Országos Roma Önkormányzattal helyi megyei munkaügyi központtal együtt tesz lépést a jobb jövő irányába. A Szociális Szövetkezeti terveket, szervezzük és bonyolítjuk a startmunkát. Hatékonyan, egymást segítve dolgoznak együtt mind a munkavállalók, mind pedig a vezetőség és a szervezők.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A 105/2015. (IV. 23) számú kormányrendelet 1. §-a szerint „E rendelet alkalmazásában: a) jelentős munkanélküliséggel sújtott települések: azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét, b) kedvezményezett települések: társadalmi-gazdasági

és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, illetve a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések” Ezen kormányrendelet 2. számú mellékletének a 176. sorában szerepel településünk.

A térség társadalmi-gazdasági szempontból elmaradottnak, vidékfejlesztési szempontból támogatandónak minősül.

A kistérség vonzerői és kialakított kínálata folytán Baranya legfontosabb fogadóövezetei közé tartozik.

A kistérségek megszűnésével Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-ában foglaltak alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. §-ban meghatározott étkeztetés, 63. §-ban meghatározott házi segítségnyújtás, 64. §-ban meghatározott családsegítés, 65/F. §-ban meghatározott nappali ellátás, továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39- 40. §-ában foglalt gyermekjóléti szolgáltatás feladat hatékonyabb, célszerűbb ellátására a Beremendi Alapszolgáltatási Társulás keretében látja el.

A Társulás neve, székhelye: Beremendi Alapszolgáltatási Központ
7827 Beremend, Szabadság tér 1.

Szintén a kistérségi fenntartás alatt működő Siklósi (Máriagyüdi) Szociális Otthonhoz kapcsolódóan településünkön házi segítségnyújtás működik. Nagyharsányban a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételét az idősek és a gondozottak nem kérték.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a TEIR adatbázisát alkalmaztuk, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett az önkormányzat, partnereink által megadott adatok, valamint a készítők, segítők helyismerete szolgált hasznos információkkal.

Ahol nem találtunk adatot ott egységesen az, n.a. (nincs adat) jelölést használtuk.

Alkalmaztuk még a nem releváns jelentéssel bíró n.r. rövidítést.

Ott, ahol az adatok számossága kicsi, tendenciákat nem lehet megállapítani, mivel a fluktuáció sok esetben nagyobb az adat 10 %-ánál.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Értékelhető adatok a településen élő öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíjára vonatkozó adatok. Értékelhető adatok továbbá az adóerő-képességi adatok, a településen képződő SZJA adatok, településen élők bruttó átlagbérére vonatkozó adatok. Ezekből az adatokból becsülhető a településen létminimum alatt élő személyek száma.

A vagyoni helyzetre vonatkozó fontos információ a település lakásállományára pl. azok komfort fokozatára vonatkozó adatok.

A mélyszegénység összetett jelenség, melynek fő okai társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottság beli hiányokban mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési és lakhatási zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást

követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre vezethetők vissza. A szegénység leginkább a gyermekeket és a cigány családokat érinti.

Cigány származásúak számára és arányára vonatkozó pontos adatok nem állnak rendelkezésre.

Beilleszkedésük a társadalomba nagymértéken függ iskolázottsági szintjüktől és a kultúrájukból adódó lemaradásból. Az alacsony iskolázottságuk miatt, magasabb, tartósabb a munkanélküliség, és a foglalkoztatásuk is alacsony.

Hányan részesülnek segélyekben, gyermekvédelmi támogatásban, lakhatási támogatásban, erre vonatkozóan később helyeztünk el adatokat.

Az 1970-es évekig a falu lakosságának nagy része a mezőgazdaságban tevékenykedett. Rövid ideig volt Egyházasharaszti Tsz. Kistapolcán – Oldon és Egyházasharaszttiban telepei voltak, ahol főleg alacsony iskolai végzettségű emberek dolgoztak.

A férfiak kisebb része az Állami Gazdaságban dolgozott, ahol munkaviszonyt kötöttek a dolgozókkal és teljesítménybérezés volt. A nők jelentős része is a mezőgazdaságban dolgozott. Ezzel egy időben a férfiak nagyobb része az építőiparban dolgozott TÁÉV - BÉV - Tanácsai Magas és Mélyépítő Vállalat volt.

A 90-es években, az évtized elején megszűnt az ÉPFU, a Gabonaforgalmi Vállalat, majd több vasútvonalat szüntettek meg kihasználatlanság miatt. A munkanélküliség tömeges méreteket öltött. A privatizáció a mezőgazdaságot sem hagyta ki.

A kárpótlás során a földterületek jelentős része magánkézbe került. A földhöz értő előregedett tulajdonosok már nem, leszármazottaik többsége még nem tudta működtetni a kárpótlás során kapott földtulajdont. Napjainkban kezd lassan indulni a magántulajdonba került földterületeken a gazdaságos termelés.

A 2000-es évektől a magángazdálkodók nagyrészt családi vállalkozásban dolgoznak, de időnymunkára tömegesen alkalmazzák a település munkanélküli lakóit.

A településen található munkahelyforrások jelentős része megszűnt, legtöbb esetben munkanélküliségre ítélve az aktív korú lakosságot. Egy részük leszázalékolással próbált minimális biztos jövedelemhez jutni, más részük pedig kisvállalkozás létrehozásával próbált legalább stagnáló anyagi helyzetbe kerülni.

Domináns a kereskedelemben működők száma: ők próbálkoznak a kiskereskedelmi termékforgalmazással, zöldség-gyümölcs, ital- és dohányáru-kereskedéssel. A megszűnt vállalkozások zöme szintén a kereskedelemhez kapcsolódott, illetve vagyonőr, biztonsági őr.

A másik jellemzője a rendszerváltásnak: a rokkantnyugdíjasok és járulékosok kiugró számnövekedése.

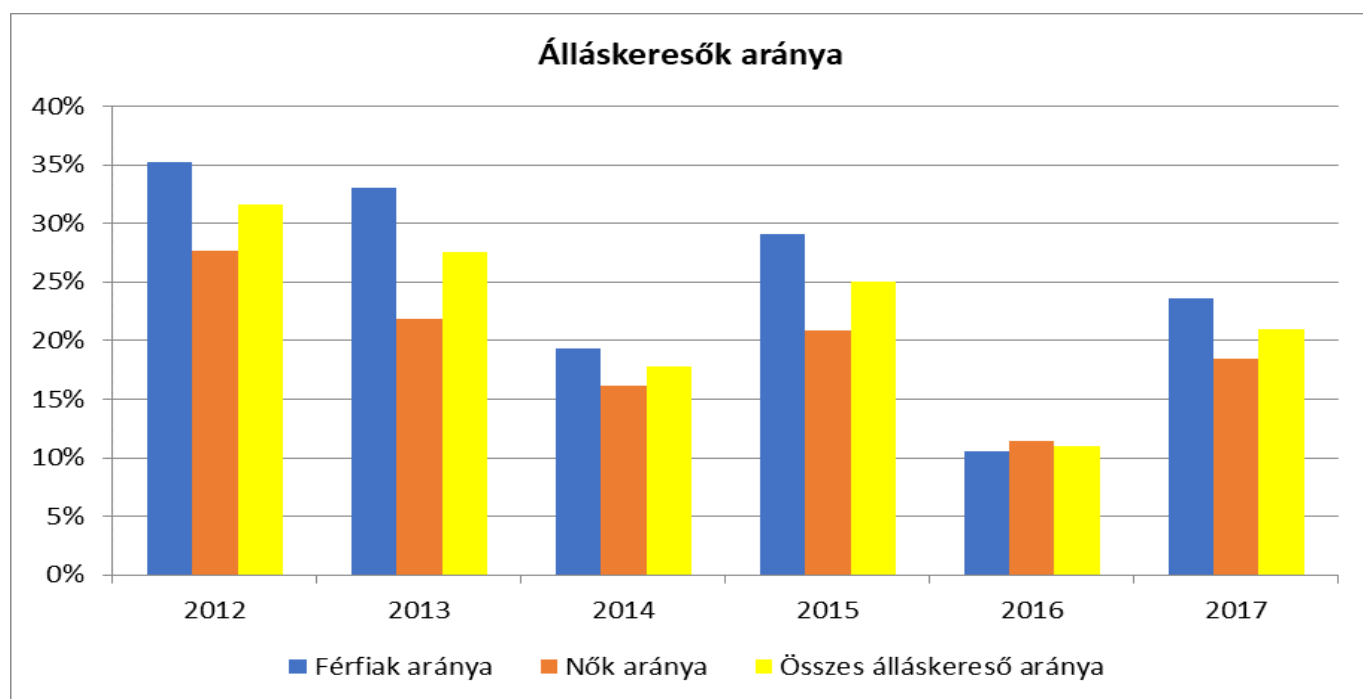
Akiknek egyik lehetőség sem adatott meg, azok munkanélkülivé váltak. Csekély hányaduknak sikerült a munkaerőpiacra re integrálódnia.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	168	160	328	59,25	35,3%	44,25	27,7%	104	31,6%
2013	159	153	312	52,5	33,0%	33,5	21,9%	86	27,6%
2014	177	164	341	34,25	19,4%	26,5	16,2%	61	17,8%
2015	172	169	341	50	29,1%	35,25	20,9%	85	25,0%
2016	170	172	342	18	10,6%	19,75	11,5%	38	11,0%
2017	163	163	326	38,5	23,6%	30	18,4%	69	21,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		0	0	0	0	0	0
20 év alatti (TS 1002)	Fő						
	%	4,8%	5,5%	2,3%	4,3%	1,8%	3,5%
20-24 év (TS 1003)	Fő						
	%	17,3%	14,5%	13,5%	16,3%	5,8%	8,0%

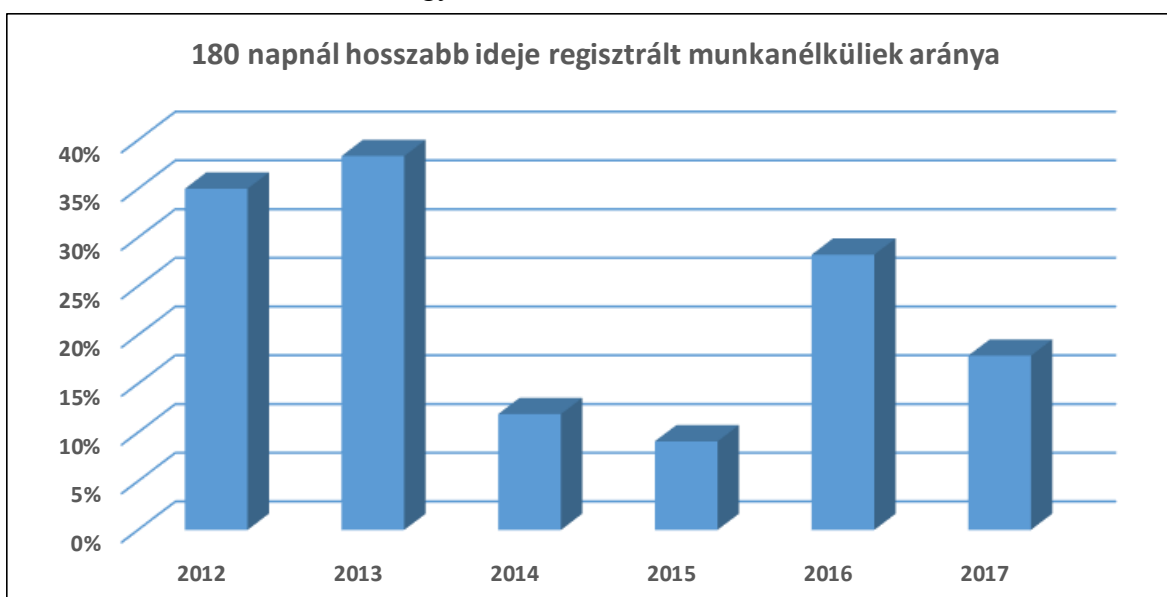
25-29 év (TS 1004)	Fő						
	%	8,3%	10,0%	6,3%	15,5%	6,0%	7,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő						
	%	9,5%	8,5%	4,3%	6,3%	2,8%	3,5%
35-39 év (TS 1006)	Fő						
	%	19,3%	13,3%	7,8%	8,0%	2,5%	4,3%
40-44 év (TS 1007)	Fő						
	%	13,0%	11,8%	11,3%	12,5%	7,3%	10,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő						
	%	9,8%	6,8%	5,0%	8,3%	4,0%	8,8%
50-54 év (TS 1009)	Fő						
	%	9,5%	8,0%	5,0%	5,8%	3,5%	3,8%
55-59 év (TS 1010)	Fő						
	%	11,0%	7,5%	4,0%	5,0%	3,3%	1,5%
59 év feletti (TS 1011)	Fő						
	%	0,8%	0,3%	1,5%	3,5%	1,0%	3,8%

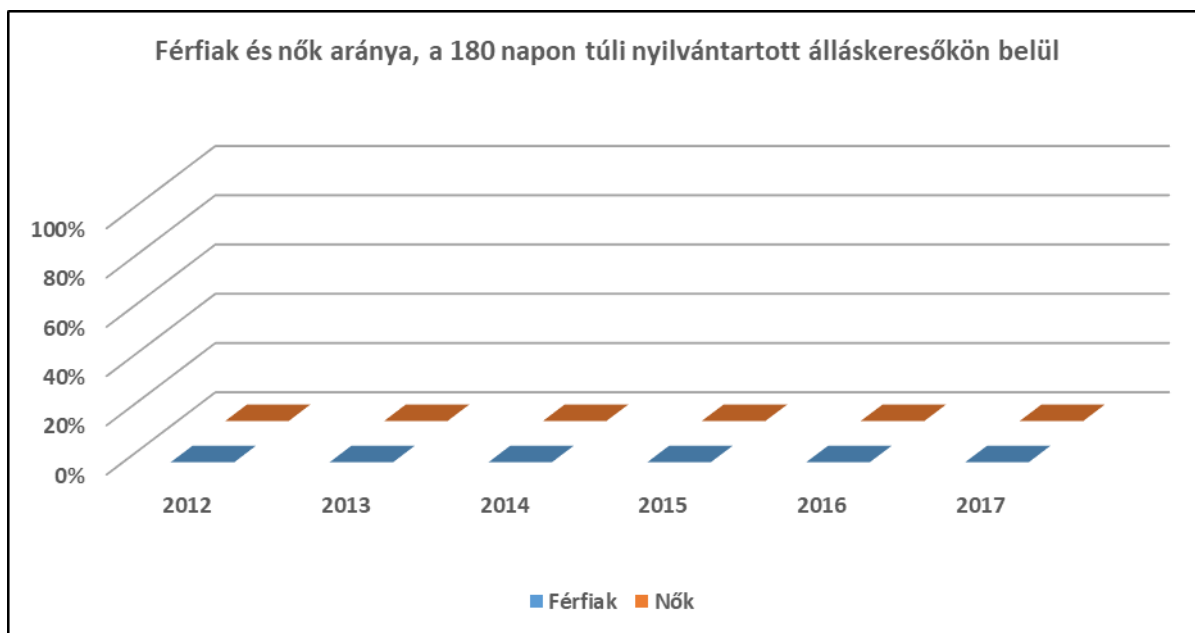
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	35,02	n.a.	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	38,37	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	11,89	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	9,09	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	28,25	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	17,88	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

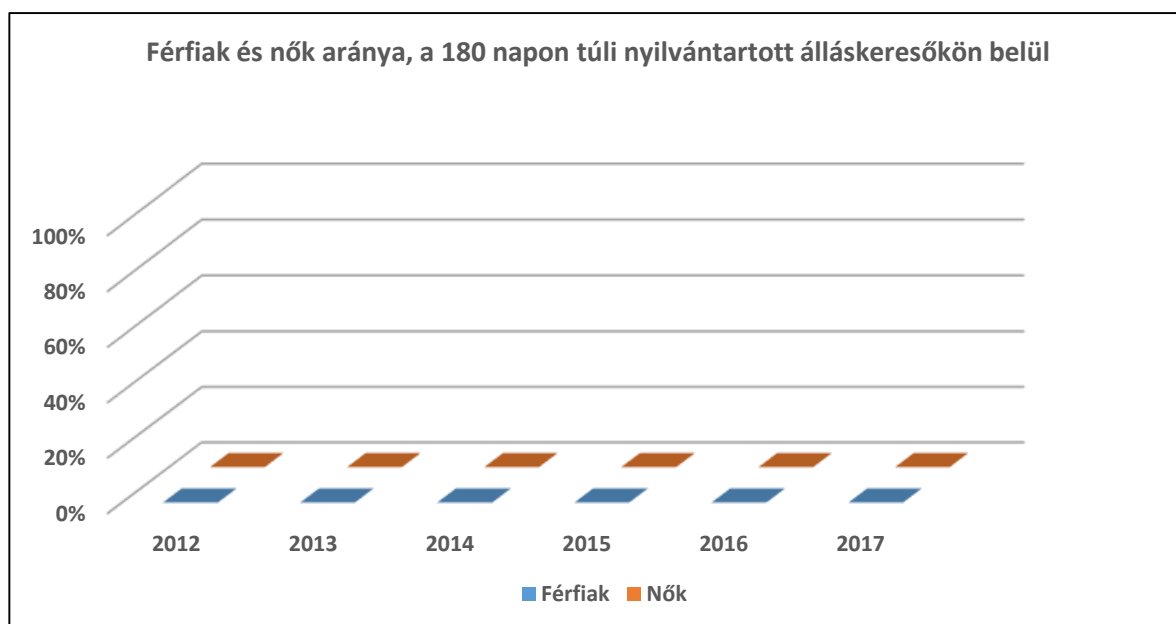
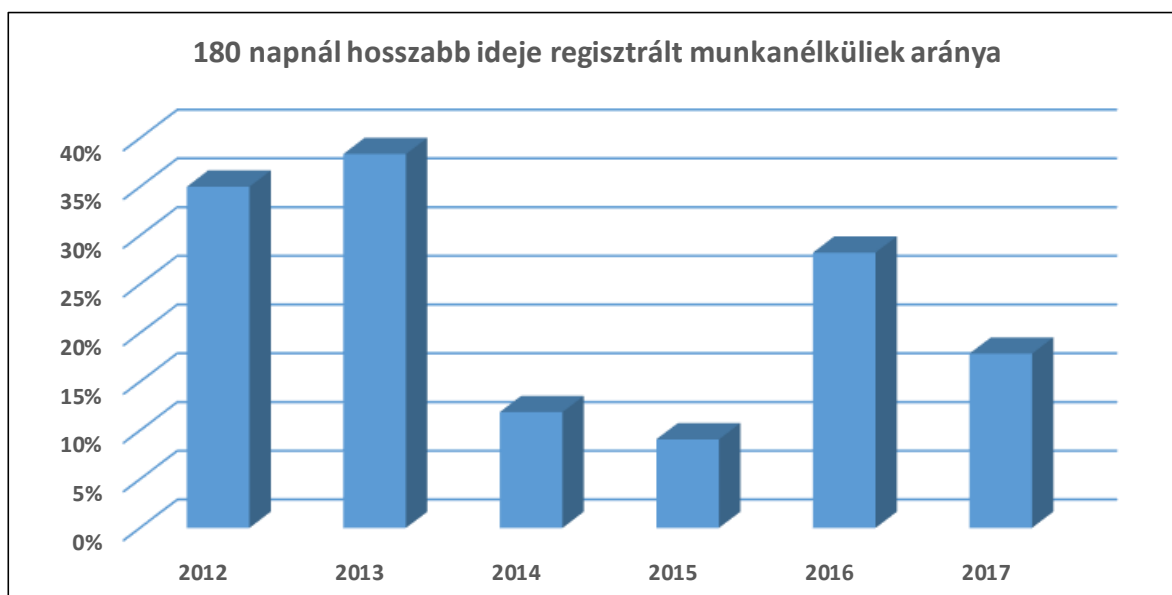
Forrás: Munkaügyi Központ adatai

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma,

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	35,02	n.a.	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	38,37	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	11,89	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	9,09	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	28,25	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	17,88	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

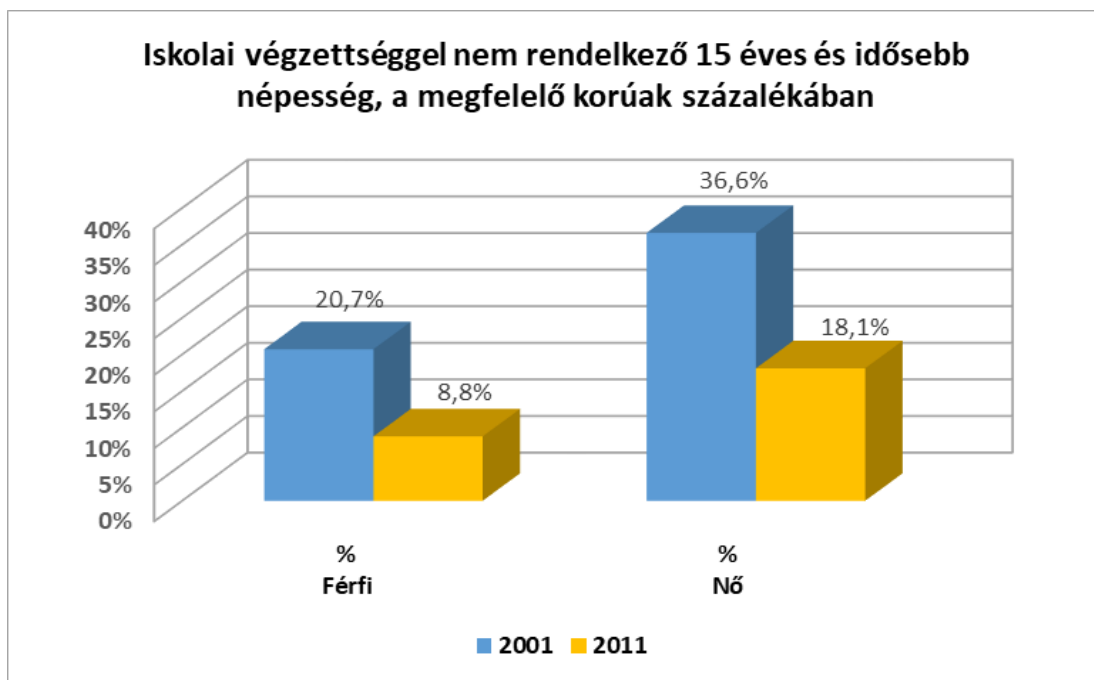

A nyilvántartott álláskeresők száma a fentiekben bemutatott 3.2.2. korcsoportok táblázat szerint a vizsgálat alá vont 2012-2017 időszakban volt olyan év, amelyben egyes korcsoportoknál csekély mértékű csökkenést mutatott, míg bizonyos években számottevő növekedést mutatott.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	79,3%	63,4%	20,7%	36,6%
2011	91,2%	81,9%	8,8%	18,1%

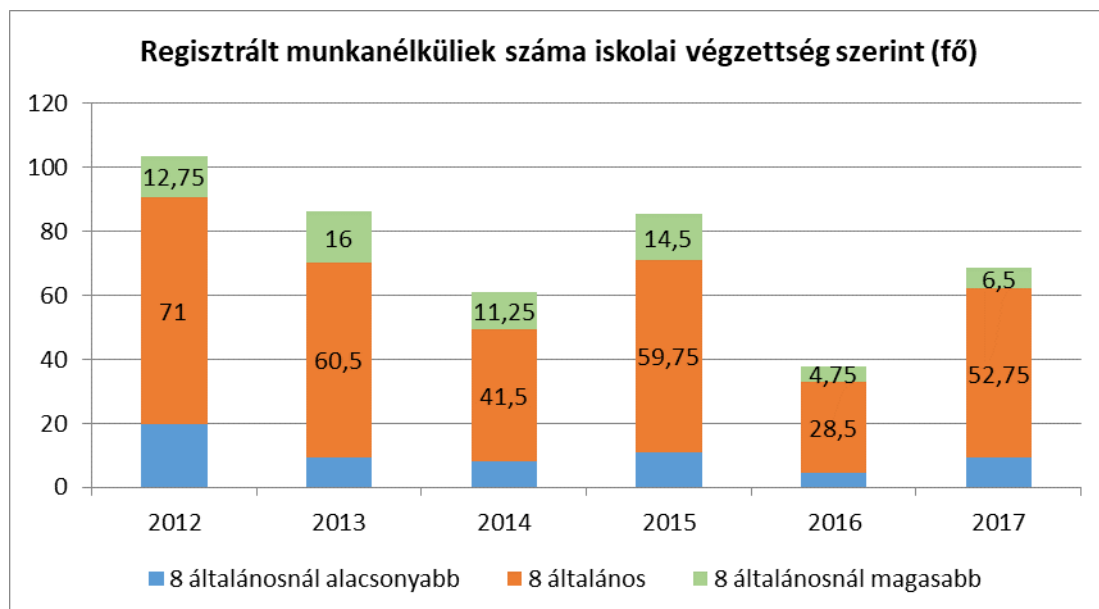
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	104	19,75	19,1%	71	68,6%	12,75	12,3%
2013	86	9,5	11,0%	60,5	70,3%	16	18,6%
2014	61	8	13,2%	41,5	68,3%	11,25	18,5%
2015	85	11	12,9%	59,75	70,1%	14,5	17,0%
2016	38	4,5	11,9%	28,5	75,5%	4,75	12,6%
2017	69	9	13,5%	52,75	77,0%	6,5	9,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a magasabban iskolázottak elköltözése és az alacsony iskolai végzettségű – főként cigány – családok letelepülése következtében jelentősen romlottak a lakosság iskolázottsági mutatói a gazdasági átalakulás során.

Irreálisan magasnak tűnik a még nyolc általánossal sem rendelkezők aránya, de valóság hűbb képet kapunk akkor, ha leszámítjuk a nyugdíjasokat, akik a kornak megfelelő 6 elemi végeztek, továbbá az általános iskolai tanulmányaikat jelenleg folytató diákokat. Mindezek ellenére az aktív korú lakosság kb. 3%-a nem fejezte be a nyolc általános iskolát. Ők zömében munkanélküliek, illetve háztartásbeli személyek. Ez a tendencia általános e térség falvaiban.

A legnagyobb arányú a nyolc általánossal rendelkezők csoportja. Ez átlagosan a lakosság közel felét jelenti. Itt szintén meghatározó a nyugdíjasok magas részaránya.

Leszámítva a nyugdíjasokat és a tanulmányaikat folytató diákokat, a fennmaradó aktív korú lakosság legalább a 25%-a rendelkezik általános iskolai végzettséggel.

A középfokú végzettségűek körében a szakmunkásképzőt végzettek dominálnak.

A nyugdíjasok részaránya az iskolai fokozatok emelkedésével csökken, náluk az elemi iskola a legjellemzőbb. Az aktív korúak körében a szakmunkásképzőt végzettek aránya a legmagasabb.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak, azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Siklósnagyfalu Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő).

A településen élő aktív korúak foglalkoztatásban évek óta meghatározó szerepet tölt be a közfoglalkoztatás

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünkön az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató. A környező településeken történő munkahely vállalást jelentősen megnehezíti, hogy kevés a buszjáratok száma, így a közlekedés tömegközlekedési eszközzel nehézkes.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

	van/nincs	Felsorolás
Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	képzések, komplex programok, TIOP 3.2.3, TÁMOP 5.3.6.
Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	állatgondozói tanfolyam, erőművelő tanfolyam
Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	mezőgazdasági (kertészeti) program

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaügyi központ kirendeltsége a megjelölt időszakban /2013-2020. évben/ különféle munkaerő-piaci programokkal, támogatásokkal segítette az érintett hátrányos helyzetű célcsoport elhelyezkedését, képzését.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
Felnőtt képző programok a településen	van	7-8 osztály elv kompetenciamérés
Felnőtt képző programok a vonzásközpontban	van	Alsószentmárton kistigris esti gimnázium
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	van	projekt iroda ahol a képzésekről folyamatos a tájékoztatás
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	van	Kormányhivatal MK kirendeltsége
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	start, egyéb közhasznú
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

Folyamatos és rendszeres (pl. fűtő – takarító – közterület karban) tartó start közmunka programok, egyéb közmunka program.

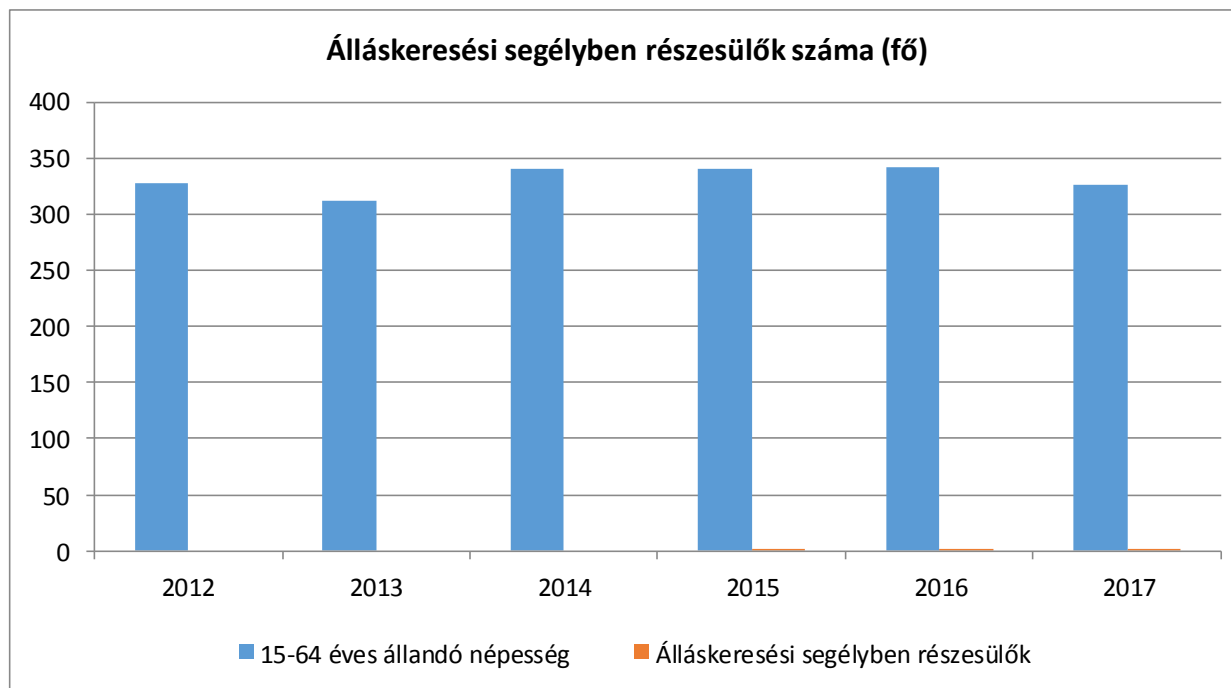
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén : Nincs tudomásunk ilyen esetről.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások alakulását az alábbi táblázatokkal mutatjuk be.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	328	n.a	#ÉRTÉK!
2013	312	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	341	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	341	0,5	0,1%
2016	342	1	0,3%
2017	326	1,5	0,5%

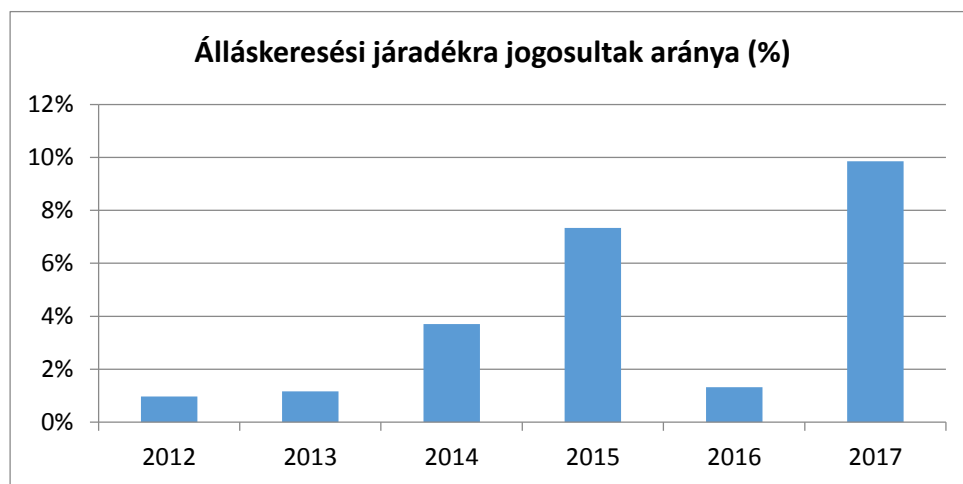
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	104	1	1,0%
2013	86	1	1,2%
2014	61	2,25	3,7%
2015	85	6,25	7,3%
2016	38	0,5	1,3%
2017	69	6,75	9,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	8	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	9	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **2/2015. (02. 27.)** sz. önkormányzati rendeletébe épített be.

A fenti táblázatokból jól látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül viszonylag kevesen jogosultak álláskeresői segélyre. Ennek főként az, hogy a fentiekben a törvényben meghatározott feltételeknek nem felelnek meg.

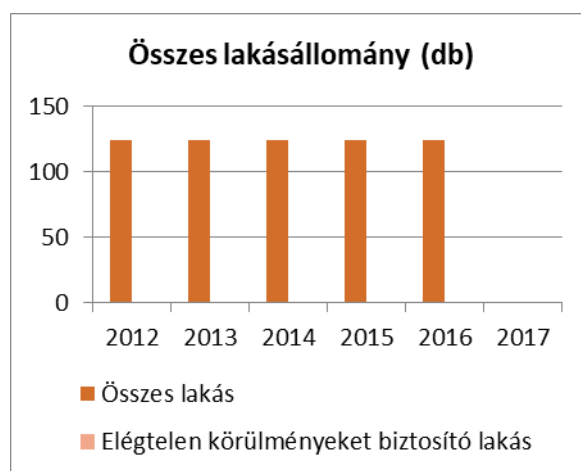
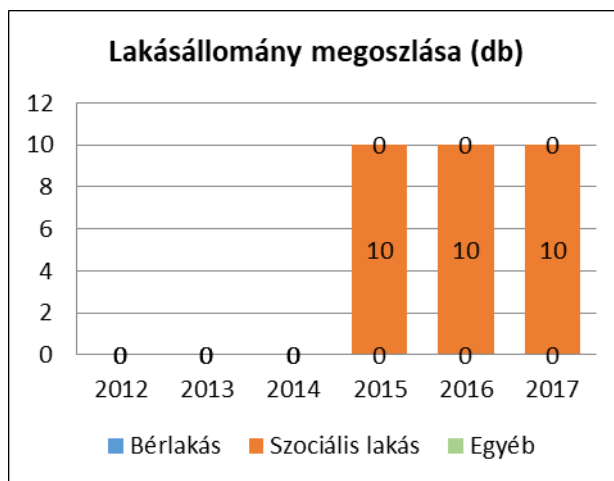
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmény eket	Szociális lakásállom ány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülménye ket biztosító	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú	Ebből elégtelen lakhatási körülmény eket
2012	124	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	124	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	124	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	124	n.a.	n.a.	n.a.	10	0	n.a.	n.a.
2016	124	n.a.	n.a.	n.a.	10	0	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	10	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bér lakás-állomány

Önkormányzatunk község nem rendelkezik önkormányzati bér lakással, ezért a lakáshoz jutást ilyen módon nem tudjuk segíteni.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát természetben nyújtjuk. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése és növekedése. Tudomásunk van olyan probléma meglétéről is, hogy lehetőség van olyan „hitel” felvételére is, melynek elbírálása meglehetősen elnagyolt. Olyan személyek is pénzhez juthatnak ily módon, akik csupán alkalmi munkavállalásból élnek. Ezen emberek anyagi problémáján ez a megoldás csak ideig-óráig segít, ugyanis a heti törlesztő részletekben történő visszafizetés terhe a családokra még nagyobb nyomást jelent, mint

maga a pénzsűke helyzet. Ily módon az adósság adósságot szül, és ezeknek a szegény családoknak a még mélyebbre süllyedése lesz az eredmény.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

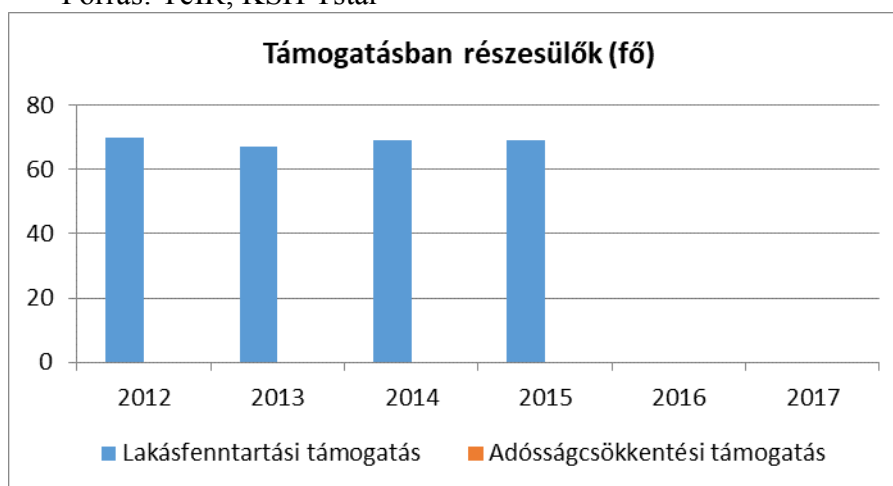
b) szociális lakhatás: Siklósnagyfaluban a 2014-15 években megvalósított TÁMOP-5.3.6., illetve TIOP-3.2.3 pályázatok eredményeképpen kialakításra került egy önkormányzati tulajdonban álló, 10 lakásos, szociális bérlakásként működő társasház, ahol elsődlegesen a TÁMOP-os pályázat során célcsoportként azonosított, a programban aktívan résztvevő családok kaphattak elhelyezést. A megvalósult pályázat révén megindulhatott a legrosszabb körülmények között, szegregáltan élő rászoruló lakhatási körülményeinek megváltoztatása.

c) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	70	0
2013	67	0
2014	69	0
2015	69	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A mindennapi életben szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nálunk is nagy probléma az eladósodottság. Ezen családok nagy többsége ma is lakásában él, melyen tekintélyes tartozást halmozott fel, különböző jogi, pénzügyi helyzetekben bíznak.

Szintén jelentős volt az elmúlt években az új gépkocsik hitelre történő vásárlása, sok családnak kellett azóta megválnia az autójától, többük ma is fizeti a felvett hitelt, de a gépkocsi már nem az ő tulajdona.

Adósságcsökkentési támogatás nincs a településen.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása: Nincs ilyen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Siklósnagyfalu szegregációs adatai:

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 50% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

Mutató megnevezése	Siklósnagyfalu összesen*	1. szegregátum (Petőfi utca - Rákóczi utca - belterületi határ)
Lakónépesség száma	415	337
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	27,0	25,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	65,5	67,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	7,5	7,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	70,2	71,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,0	0,0
Lakásállomány (db)	124	101
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	37,9	36,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	80,5	81,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	60,7	61,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	18,7	17,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	74,3	75,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	442	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	66,0	68,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	72,3	72,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	53,9	56,4

Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	19,1	19,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	37,5	36,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,5	3,0

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (1 fő) adatait

(Forrás: KSH által 2017-ben készített, a 2011. évi népszámlálás adatain alapuló adatszolgáltatás)

A településen a vezetékes ivóvíz ellátás és az elektromos hálózat kiépítése biztosított, csatornahálózat azonban nincs. A szegregátum területén a vízvezeték hálózat kiépítése megtörtént, a lakások többségében a víz bevezetése megvalósult. A fürdőszoba sok esetben hiányzik.

Minden lakásba bevezetésre került a villany, bár sok helyen a szolgáltatás csak kártyás mérőóra igénybevételével elérhető. Néhány háztartásban a mérőórát is leszerelték a díjhátralék miatt.

A szegregátumban elhelyezkedő háztartások több mint 90%-a komfort nélküli. Az itt élők szociális helyzetét a mélyszegénység jelzőjével definiálhatjuk, mely visszavezethető a rossz lakhatási körülményekre, ebből adódóan a rosszabb egészségügyi – mely meghatározza a munkavállalási lehetőségeket – mutatókra, valamint a magas gyermekszámra.

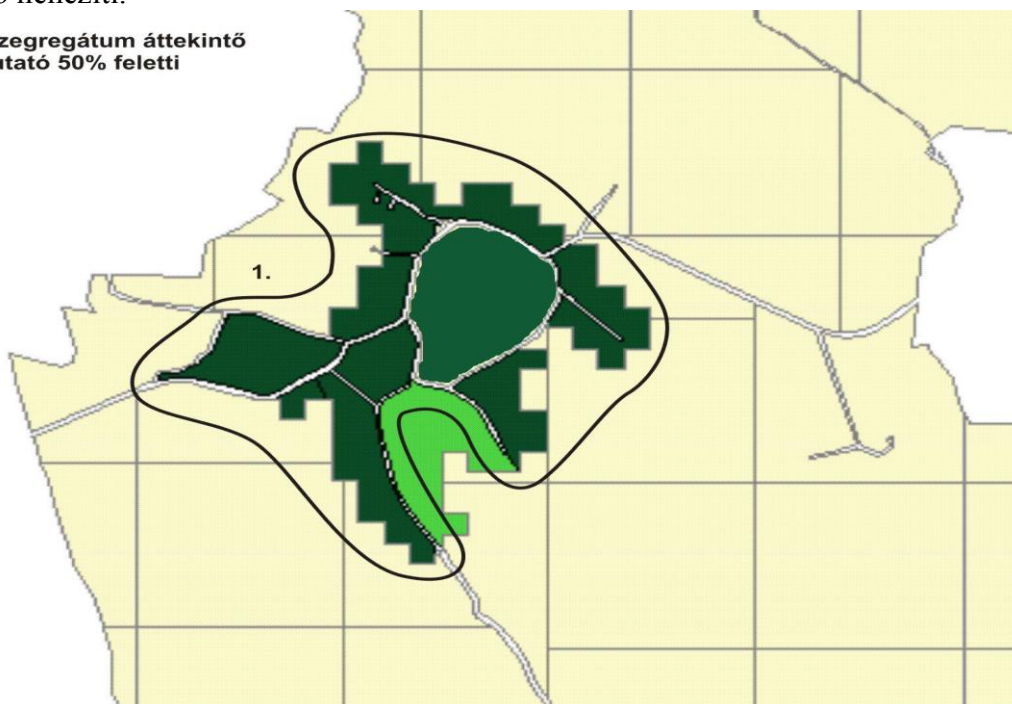
A település rendelkezik szilárd úthálózattal, ugyanez elmondható a szegregátum területére is, de forráshiány miatt 1992 óta az utak karbantartása nem megoldott, így azok egy része úgy leromlott, hogy gyakorlatilag alkalmatlan a biztonságos közlekedésre.

Internetes hozzáférés tekintetében vezetékes nélküli internet csatlakozás néhány esetben van.

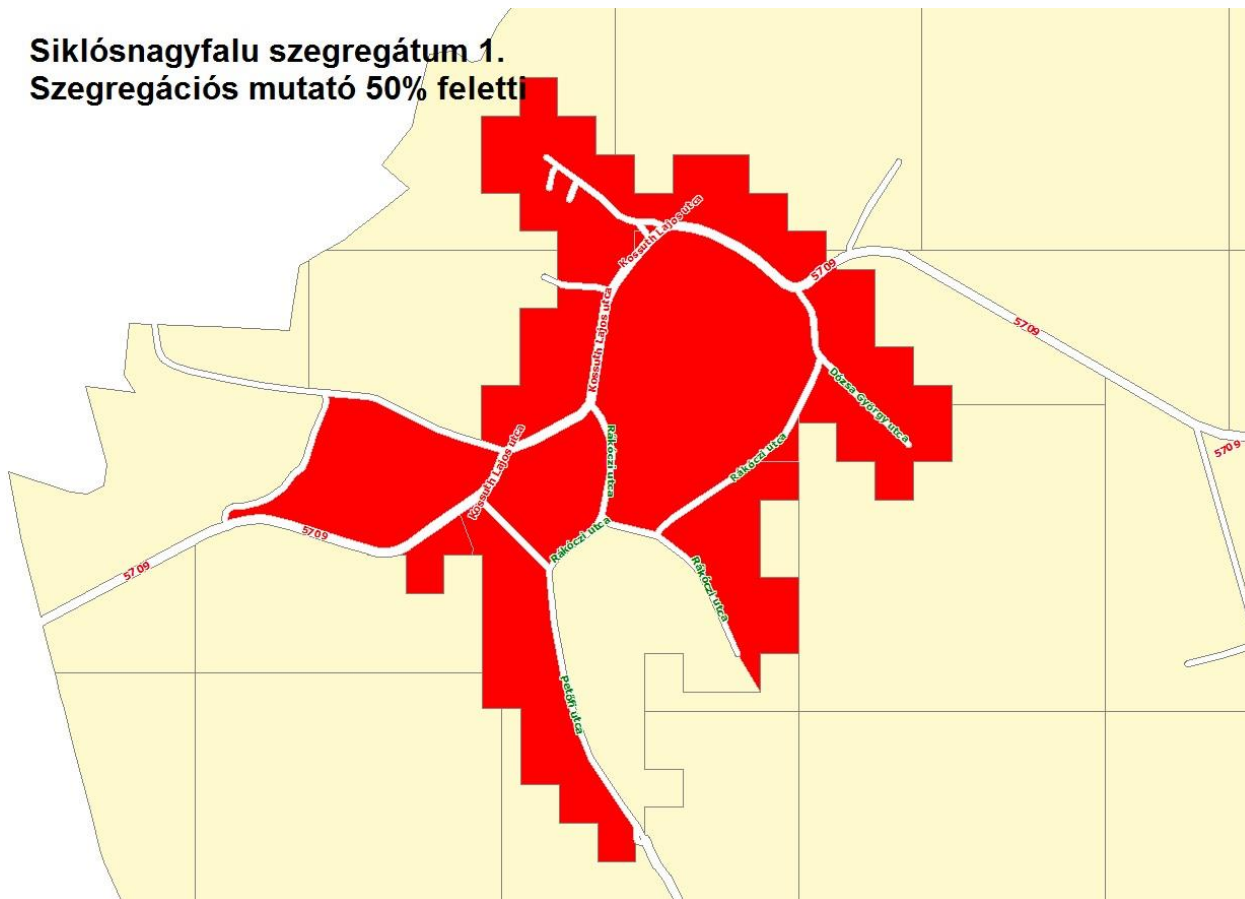
A településen posta nem működik, a lakosság ellátását mozgóbolt biztosítja.

A település megközelíthetősége kedvezőtlen, ugyan nem zsák falu, de vasútvonala nincs, autóbussz közlekedése viszont gyér. A legközelebbi nagyobb település Beremend, ahová a bejutás autóbusszal körülményes. Siklós irányában sem jobb a helyzet, ezért ez a kistérségben történő foglalkoztatási feltételeket tovább nehezíti.

Siklósnagyfalu szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 50% feletti

**Siklónagyfalu szegregátum 1.
Szegregációs mutató 50% feletti**

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Mutató megnevezése	Siklónagyfalu összesen*	1. szegregátum (Petőfi utca - Rákóczi utca - belterületi határ)
Lakónépesség száma	415	337
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	27,0	25,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	65,5	67,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	7,5	7,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	70,2	71,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,0	0,0
Lakásállomány (db)	124	101
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	37,9	36,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	80,5	81,9

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	60,7	61,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	18,7	17,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	74,3	75,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	442	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	66,0	68,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	72,3	72,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	53,9	56,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	19,1	19,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	37,5	36,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,5	3,0

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (1 fő) adatait

a) munka-erőpiaci, foglalkoztatási helyzet:

A település egészén csak keveseknek van főállása. A szegregátumban élők közül kevesen rendelkeznek rendszeres munkajövedelemmel. Legnagyobb munkáltató Siklósnagyfaluban az önkormányzat.

A falusiak idénymunkával – a környék szőlőbirtokain – egészítik ki szociális jövedelmüket, de sajnos a „feketemunka” is szükséges a túléléshez.

A téli időszakban a rendszeres jövedelem hiánya miatt gyakorlatilag nem lehet különbséget tenni a szegregátumban élők és a falu többi lakosa között, hiszen mindenki az önkormányzat segítségét igényli. Ez nyilvánvalóan visszavezethető arra a tényre, hogy 50 % felett van az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező lakosok száma.

Az önkormányzat folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, melyekkel a településen élők munkaerő-piaci lehetőségeit növelheti, bővítheti. Ennek érdekében az elmúlt időszakban több sikeres pályázat megvalósításában működött együtt civil szervezetekkel.

A fejlesztési beavatkozásoknak köszönhetően a településen élők közül többen részt vettek munkaerő-piaci képzésben. Sajnos ez – köszönhetően a település infrastrukturális hátrányainak és az érintettek rossz szociális és anyagi körülményeinek – nem nyújtott érezhető megoldást a fennálló problémákra.

b, segélyezettek aránya:

A szociális jövedelemből élők aránya 98%. E tekintetben sajnos nincs szignifikáns különbség a szegregátumban élők és a falu többi lakosa között.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Mutató megnevezése	Siklósnagyfalu összesen*	1. veszélyeztetett terület* (a település teljes területe)
Lakónépesség száma	415	415
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	27,0	27,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	65,5	65,5

Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	7,5	7,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	70,2	70,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,0	0,0
Lakásállomány (db)	124	124
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	37,9	37,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	80,5	80,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	60,7	60,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	18,7	18,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	74,3	74,3
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	442	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	66,0	66,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	72,3	72,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	53,9	53,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	19,1	19,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	37,5	37,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,5	2,5

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (1 fő) adatait

Az ország déli határvidékén, a Dráva mentén fekvő kistelepülések lakói között az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség, ami a terület földrajzi fekvéséből, történelméből, nemzetiségi – etnikai összetételéből és kedvezőtlen gazdasági viszonyaiból fakad. E települések közül is az egyik legrosszabb helyzetben lévő község Siklósnagyfalu, ahol messze az országos átlagot meghaladó a munkanélküliek aránya.

Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy a lakosság jelentős része, semmiféle szakképesítéssel nem rendelkezik. Sokan a 90-es évek előtt eljártak dolgozni, főleg Siklósra, Harkányba, Beremendre és Pécsre. Ezek az ingázók voltak az elsők, akik a 90-es évek elején elvesztették állásukat, mivel a tetemes munkába-járási költséget a munkáltatók nem akarták téríteni, a többnyire minimálbérért foglalkoztatott dolgozók pedig nem tudták kifizetni.

A településen belül munkalehetőség egy nagyon szűk körtől eltekintve (önkormányzat, óvoda, iskola,) nincs. Elvben persze lehetőség lenne vállalkozni, akár a mezőgazdaságban, akár más területen, erre azonban elsősorban tőke és szakértelem hiányában csak igen kevesen alkalmasak.

A legnagyobb veszély e területen, hogy lassan felnő egy fiatal felnőtt generáció, akinek már természetes létállapota a munkanélküliség, ebbe nőtt bele, már nem is nagyon igyekszik munkát keresni. Igaz, sok esélye nem is lenne találni. Megszokott egy alacsony színvonalú életmódot, igénytelen környezetben, melynek fenntartásához elegendőek a családi támogatások és különféle segélyek, így különösebben nem is törekszik bármiféle munkát keresni. Ők csak úgy mozdíthatók ki ebből a vegetálásból, ha külső segítséggel, vonzó példával felkeltjük az érdeklődésüket a munkára, illetve az igényüket jobb minőségi, életkörülmények elérésére.

A térség településein különböző arányban ugyan, de mindenütt jelentős, az országos átlagot jóval meghaladó a roma lakosság aránya, sőt van település, mint például Siklónagyfalu, melyen belül ők képviselik a többséget.

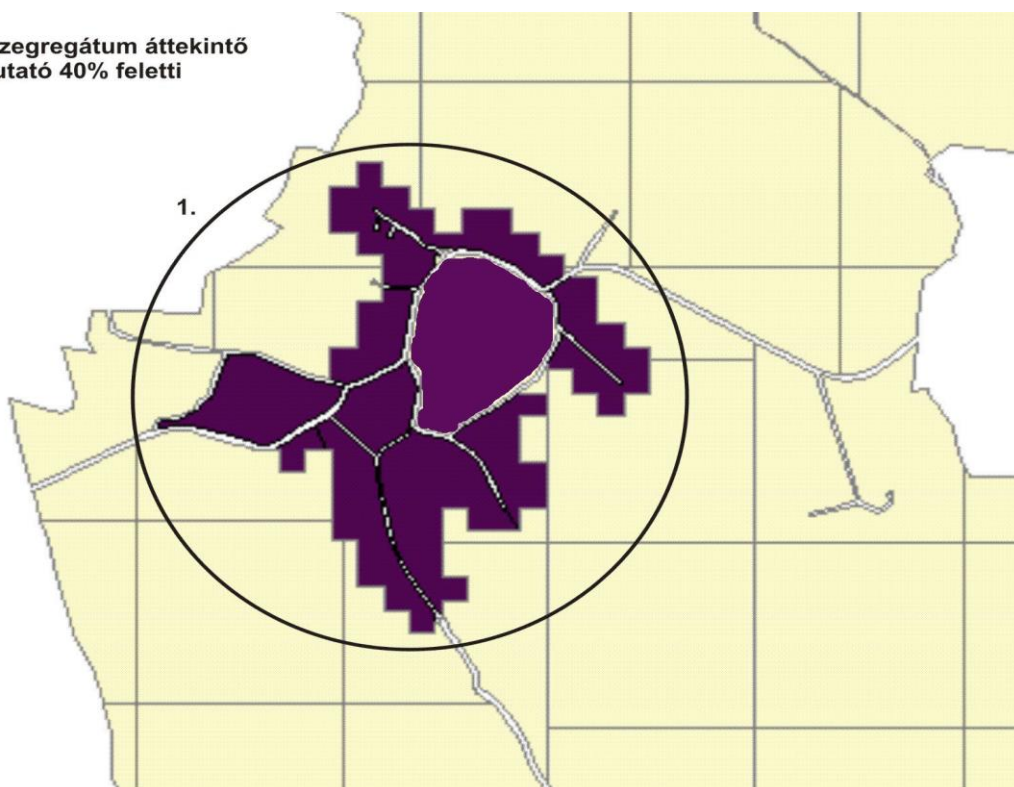
Megdöbbenő, de a szinte homogén népességű településen is tapasztalható feszültség, ami nem az etnikai hovatartozásból, hanem a szociális helyzetből táplálkozik.

A szegregátum mélyszegénységben élő családjai a közösség periferiájára kerültek, reményvesztettek és elkeseredettek.

A megvalósítandó projektnek nagy hangsúlyt kell fektetnie a falu közösségének és a szegregátumban élőknek egymáshoz közelítésére, bizalomerősítésre azért, hogy ez a kirekesztettség érzés az érintettekben oldódjék és a projekt komplex humán szolgáltatásainak hatására halványuljon.

A szociális problémák által különösen érintett csoport a legkedvezőtlenebb gazdasági helyzetű háztartásokban élő gyerekek. A helyzetfelmérés is megerősítette azt a kutatásokból jól ismert tényt, hogy a szegénység a gyermekeket érinti leginkább, még hozzá annál nagyobb mértékben, minél több gyermek él egy háztartásban.

Siklónagyfalu szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 40% feletti

Siklónagyfalu veszélyeztetett terület 1.
Szegregációs mutató 40% feletti

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

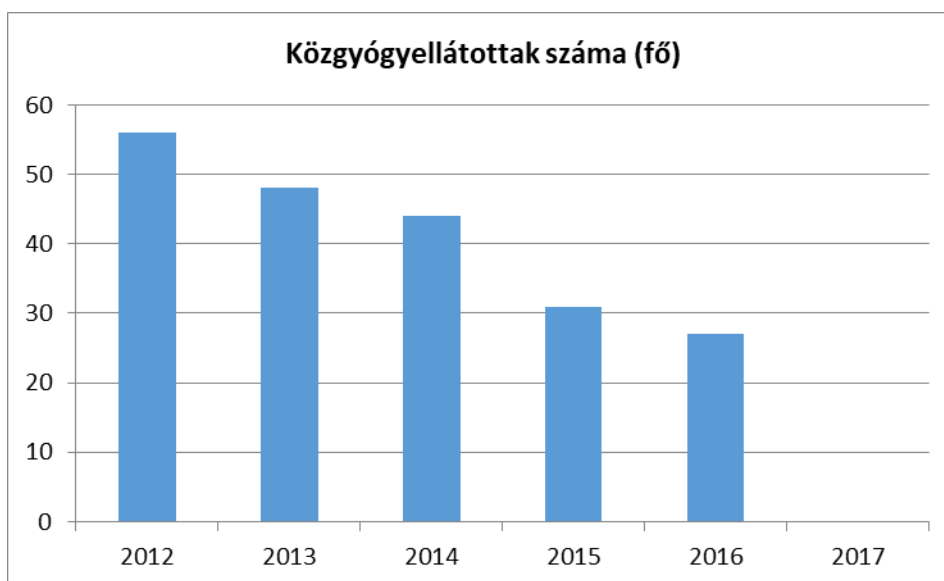
	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	n.a.	n.a.	n.a
2013	n.a.	n.a.	n.a
2014	n.a.	n.a.	n.a
2015	n.a.	n.a.	n.a
2016	n.a.	n.a.	n.a
2017	n.a.	n.a.	n.a

32

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	56
2013	48
2014	44
2015	31
2016	27
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település és a csatolt falvak, egy háziiorvosi körzetre van osztva. Dr. Ginat Lior háziorvos a körzet orvosa. Gyermekorvos a településen 2011 novembere óta Mozgó Szakorvosi Szolgálat keretében működik.

Szórványosan eljárnak Siklósnagyfaluból páran más, főleg siklósi háziorvosokhoz, siklósi gyermekorvosokhoz, de gyermekekkel Pécsre, és más településekre is. Létszámuk az összlakosságszámhoz képest nem jelentős, ezekről a személyekről nincs pontos adat. Összetételükben nem az anyagi helyzet dominál, hanem személyes szimpátia.

Ügyeleti ellátás Siklóson megoldott a felnőtt és a gyermek lakosság számára is. Akinek nincs lehetősége bemenni például éjszaka, ahhoz kijön az ügyeletes orvos.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Nagyharsányban működik fogorvos, pár éve új rendelőbe költözött, mely a kor igényeinek megfelelő, egyben akadálymentesített is. Heti 3 napon délelőtt és két napon délután rendel, így mindenki számára elérhető.

Védőnői szolgálatot négy településen lát el, 1 védőnő. A koragyermekkorai kötelező szűrővizsgálatokra a szülők elviszik gyermekeiket, mind a védőnői, mind az orvosi szűrésre.

Általános orvosi szűrővizsgálatokra mind a háziiorvosi rendelésen, mind az évente 1-2 alkalommal megrendezett egészségnapon van lehetőség, pár probléma, hogy a lakosság ilyen programokra nehezen mozdítható meg.

Szakrendelések a közeli városban Siklóson nagyszámban elérhetőek, vagy a megyeszékhelyen, ill. a kórházi átszervezésekkel sok szempontból Mohácsra kerültünk, ami a lakosság zömének kedvezőtlenebb, mert kevesebb buszjárat közlekedik Mohácsra, mint Pécsre, kicsit messzebb is van, sokat kell várakozni a visszafelé jövő buszra.

Iskolaorvosi ellátást Dr. Ginat Lior háziorvosunk végzi, a kötelező, két évente előírt szűrések megtörténnek. Az iskolavédőnői munka a területet ellátó védőnő feladata.

Az alacsonyabb iskolázottsági szint alacsonyabb egészség kultúrát, egészség tudatot is jelent, nehezebben vonhatók be az emberek lakossági szűrőprogramokba egészségneveléssel kapcsolatos programokba. Általános nézet, hogy a bajról jobb nem tudni.

A szociális- egészségügyi ellátás területén a cigányság körében a negatív tényezők megsokszorozódnak. A cigányság egészségi állapota az országos átlagnál kedvezőtlenebb, átlagéletkoruk jelentősen alacsonyabb.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A felnőtt lakosság számára mozgásszervi rehabilitációs osztály a siklósi kórházban működik, ide lehetőségük van az érintetteknek befeküdni is, egy hónapig ellátásuk ingyenes. Rehabilitáció még a közelünkben Harkányban történik.

Gyermekek fejlesztő foglalkozásaira Siklóson, a súlyosabban érintetteknek Pécsen van lehetőségük.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat szociális szövetkezetben szeretné megtermeltetni, erre irányuló lépések most történnek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:településünkön van futballpálya amely alkalmas sportolásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodáshoz való hozzáférés a településen biztosított, mind a „Gyűdi” Szociális Otthon alkalmazásában, mind a Pünkösdistá felekezet szervezésében van lehetőség a rászorulóknapi segítésére, ápolására. Ez megnyugtató megoldást jelent az időseknek, akikre mindennap „rányitja” valaki az ajtót, segít ügyes-bajos dolgaiban, ebédet visz ki, valamint munkalehetőséget a résztvevőknek.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Mindenki egyenlő bánásmódban részesül. Esélyegyenlőségi bírósághoz fordultakról nincs információ. Sérti valamilyen szinten az esélyegyenlőséget az akadálymentesítés hiánya a közintézmények egy részénél, de ennek megoldása már tervezés alatt van, addig pedig egyéni módon oldják meg a szolgáltatások igénybevételekor a felmerülő problémákat, jó szándékkal, segítőkészséggel.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nincs adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai : a Csillagpont, a Csillagház, a fellépésekre alkalmas szabadéri színpad és az előtte lévő kövezett tér szolgál a közösségi rendezvények megtartására

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük) nincs konfliktus

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományozás eddig főleg magánszemélyek között önkéntesen történt. De jellemző példa az is, hogy az adományozni szándékozók megtalálják a Vöröskereszt helyi munkatársát, a védőnői szolgálatot elsősorban ruha-, játékadományaikkal, itt bejáratott módja van a gyűjtésnek, szétosztásának.

3.8 A cigány nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal: A nemzetiségi önkormányzat a helyi önkormányzattal együttműködési megállapodást kötött a hatékonyabb feladatok megvalósítása érdekében.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Járési székhely buszközlekedéssel történő elérhetőségének javítása.
Generációk között a negatív minta „átörökítése”.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Egészségi állapot nem megfelelő.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	7	5	-2
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	6	8	2
Összesen	13	13	0

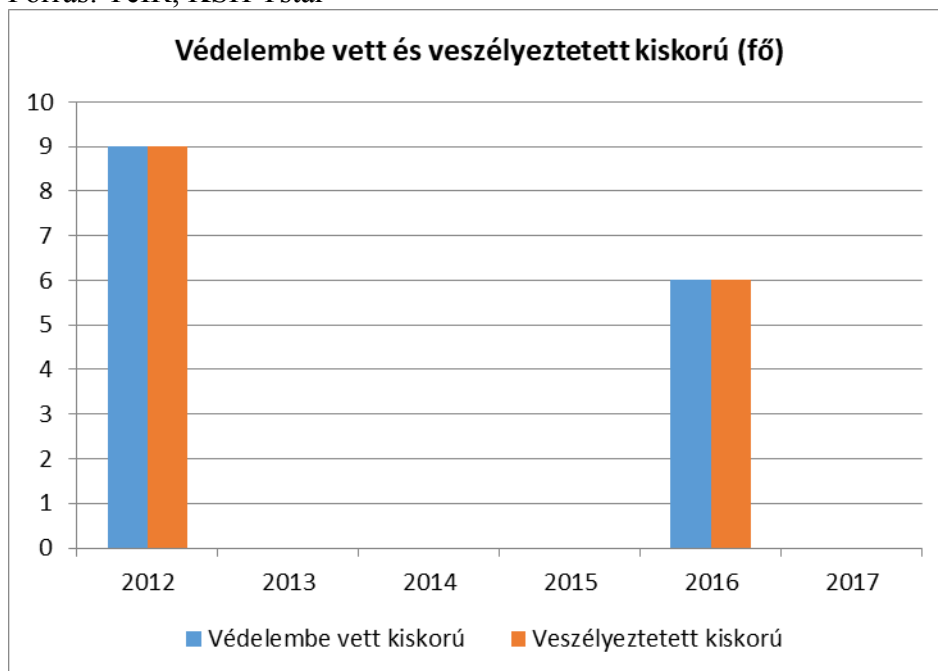
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	9	9
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	6	6
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

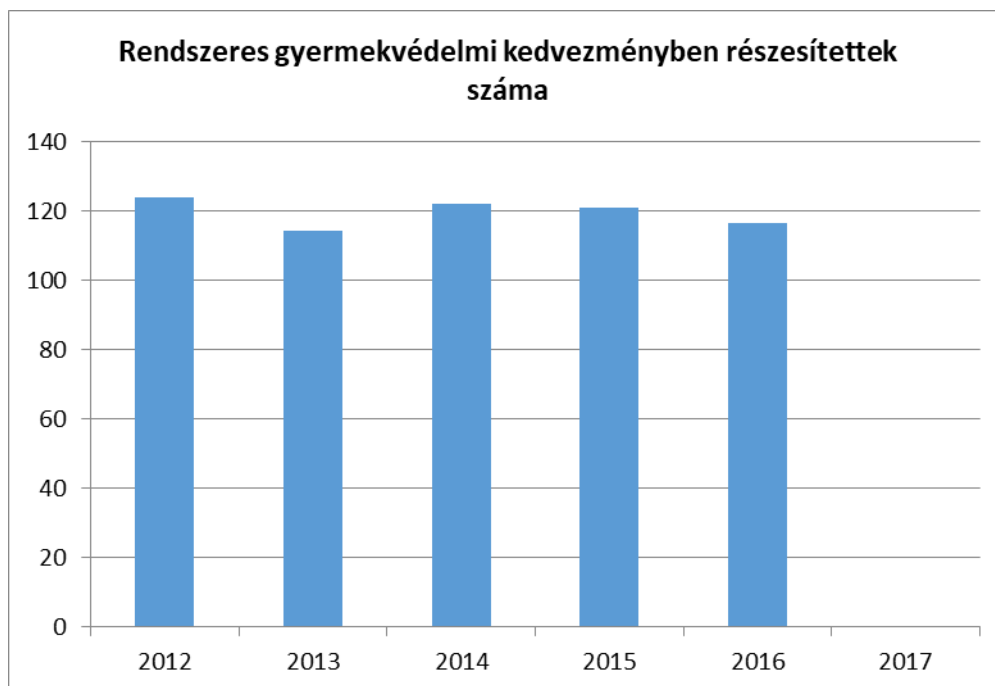

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

**4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi
kedvezményben részesítettek évi átlagos száma**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	124
2013	114,5
2014	122
2015	121
2016	116,5
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A statisztikai adatokból látszik, hogy a gyermekeknek a több, mint 95 %-a jogosult a gyermekvédelmi támogatásra, a táblázatban látható változásokat elsősorban a demográfiai adatokban bekövetkező változásokból adódik, azaz a születések száma és a gyermek tanulói jogviszonyának a megszűnése okozza. A fenti adatok alapvetően a településünk hátrányos helyzetéből származik.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya: törvény előírásai szerint.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya: településünkön szinte összes gyermeke részesül a kedvezményes intézményi ellátásban a törvényi szabályozás szerint.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya minden gyermek magyar állampolgár

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége:

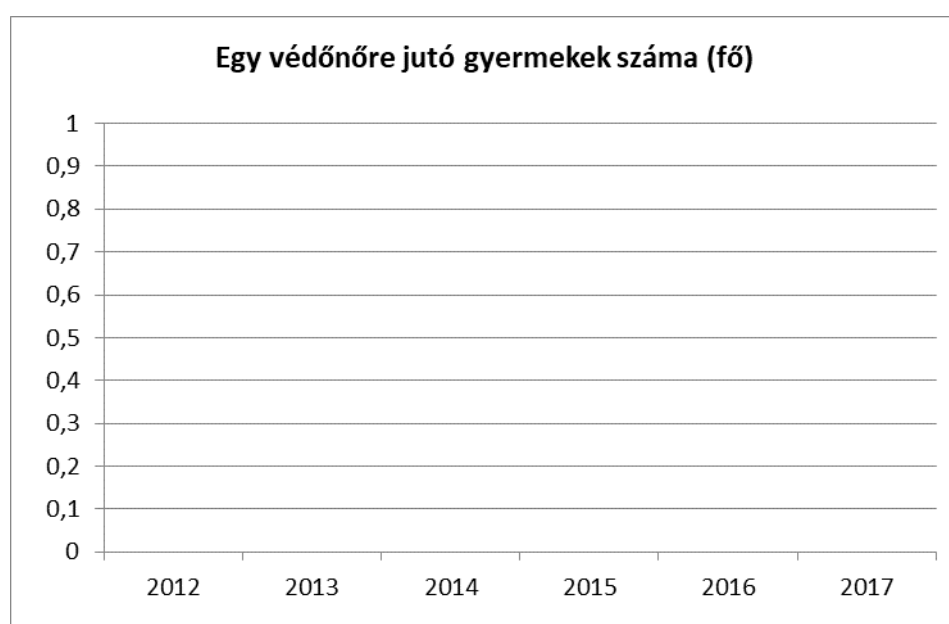
A 3.5. korábbi pontban kifejtésre került.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok) helyben nincs de, heti rendszerességgel járja a falut

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma).

A gyermekorvos két hetente egy alkalommal jön a településünkre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012					n.a.
2013					n.a.
2014					n.a.
2015					n.a.

2016					n.a.
2017					n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok: helyben nincs lehetőség speciális ellátásokra szülők a speciális ellátást igénylő gyermekeket a gyermekek speciális igényének megfelelő ellátást nyújtó egészségügyi, illetőleg oktatási intézményekbe viszik.

d) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

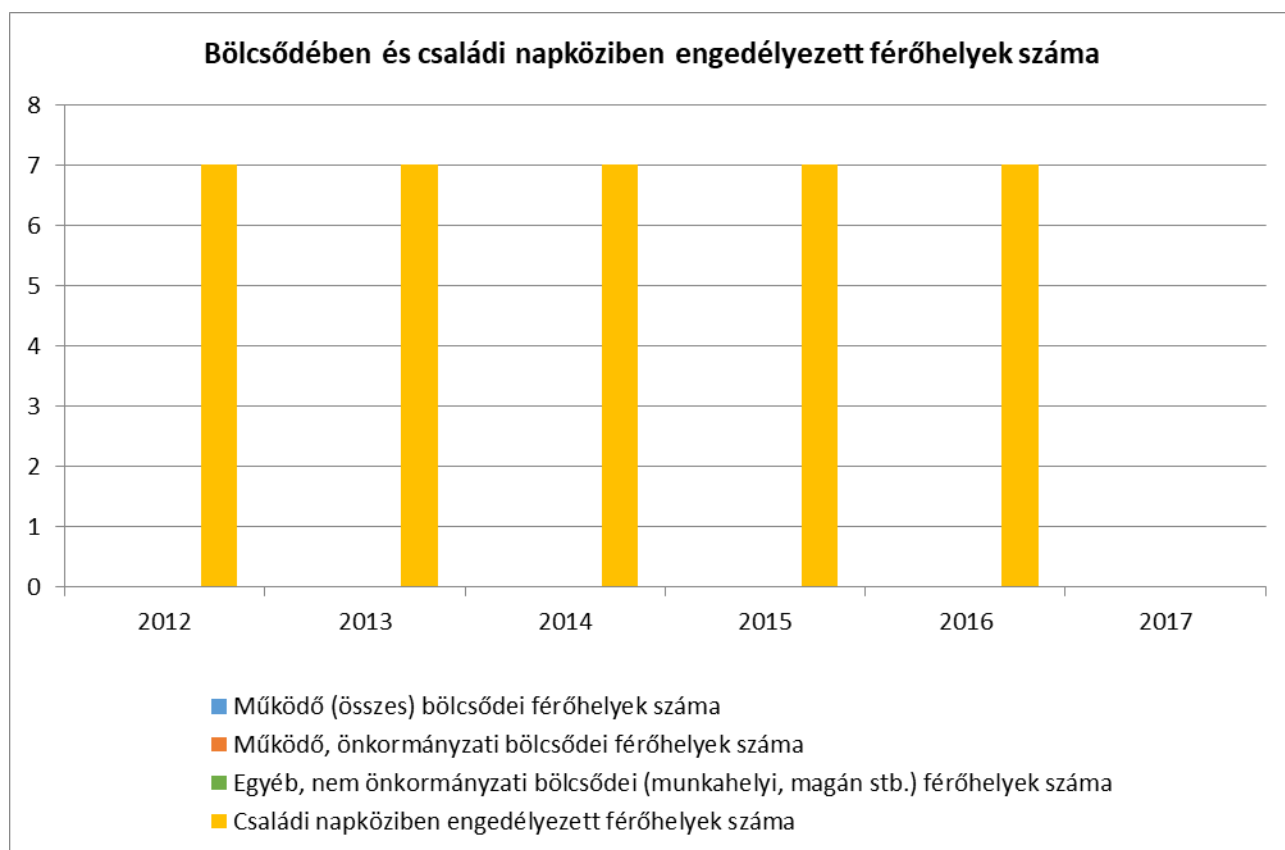
Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	n.a	n.a.		
2013	n.a	n.a.		
2014	n.a	n.a.		
2015	n.a	n.a.		
2016	n.a	n.a.		
2017	n.a	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012				7
2013				7
2014				7
2015				7
2016				7
2017				n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézmény

Településünkön nincs bölcsőde.

e) gyermekvédelem: Családsegítő Szolgálat heti rendszerességgel jár a településünkön.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: helyben nincs ilyen szolgáltatások, a szolgáltatásokért a szülők a területileg illetékes szerveket keresik fel.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei): ingyenes tankönyv, jogszabály előírásai szerint

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei: Nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül: rendszeresen megtartásra kerül pl. gyermeknap, mikulásnap.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1

Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-16-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	30 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		2	50	2	35	
2013		1	25	1	24	
2014		1	25	1	39	
2015		1	25	1	31	
2016		1	25	1	26	
2017		1	25	n.a	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

1-3. osztályig településünkön van kisiskola.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

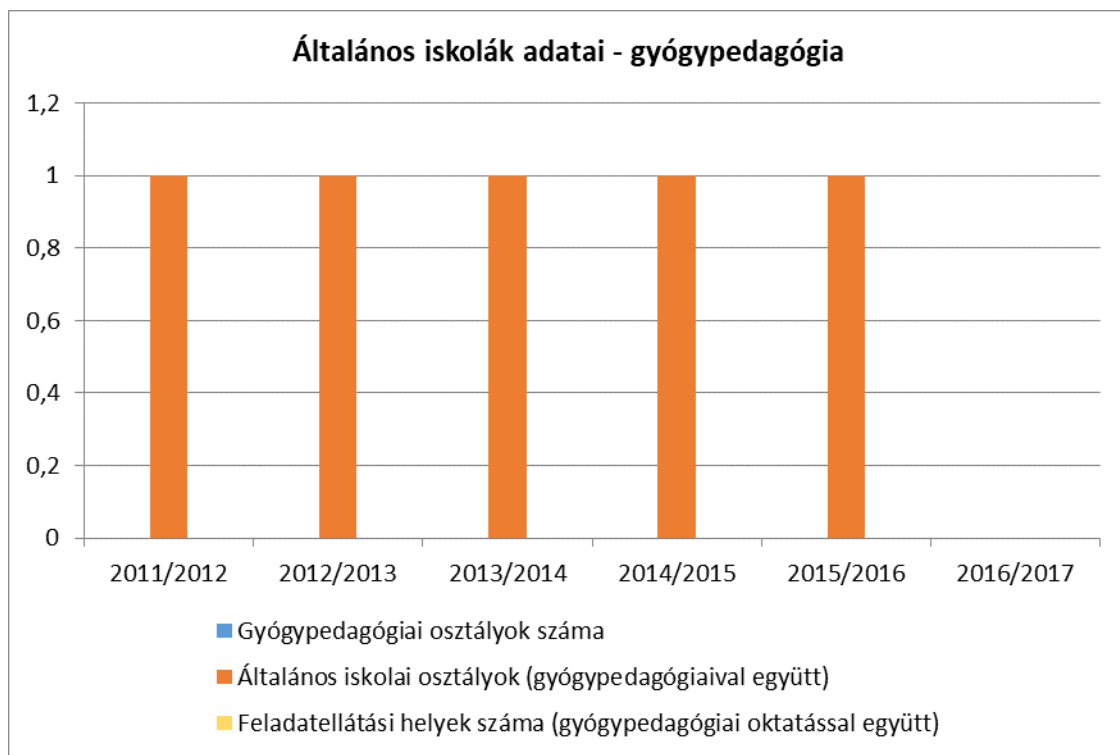
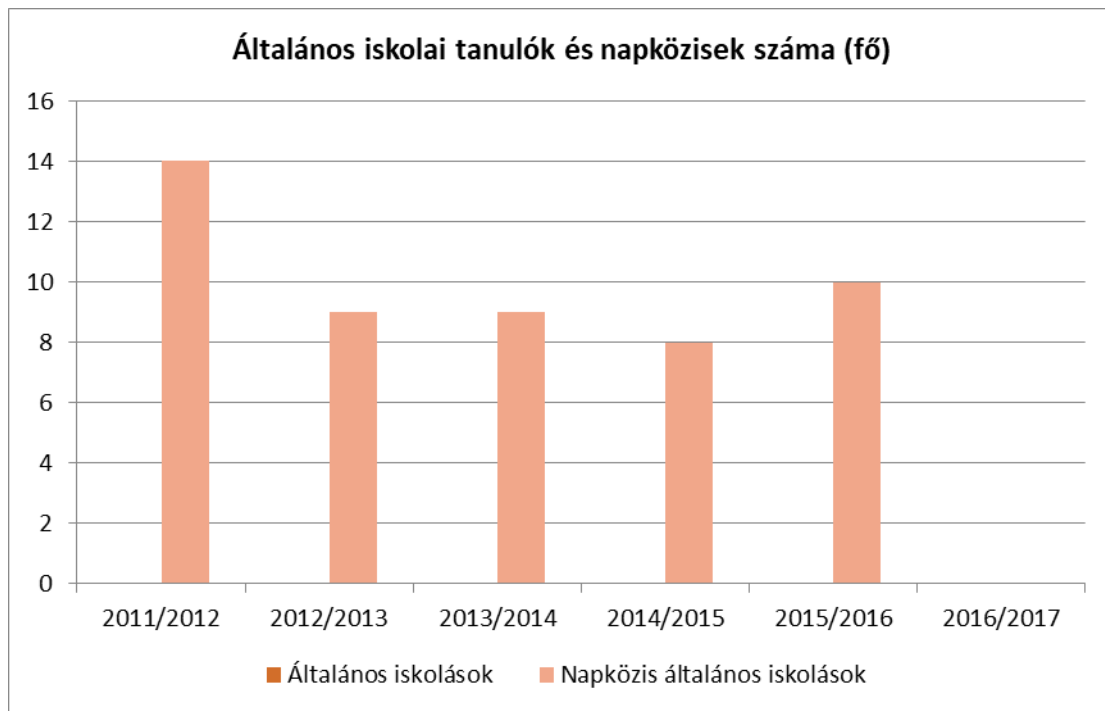
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	14	n.a.	#ÉRTÉK!	14	#ÉRTÉK!
2012/2013	9	n.a.	#ÉRTÉK!	9	#ÉRTÉK!
2013/2014	9	n.a.	#ÉRTÉK!	9	#ÉRTÉK!
2014/2015	8	n.a.	#ÉRTÉK!	8	#ÉRTÉK!
2015/2016	10	n.a.	#ÉRTÉK!	10	#ÉRTÉK!
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	n.a.	1	n.a
2012/2013	n.a.	1	n.a
2013/2014	n.a.	1	n.a
2014/2015	n.a.	1	n.a
2015/2016	n.a.	1	n.a
2016/2017	n.a.	n.a	n.a

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	n.a
2012/2013	n.a
2013/2014	n.a
2014/2015	n.a
2015/2016	n.a
2016/2017	n.a

Forrás: TelR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs: hátrányos megkülönböztetés nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések:

A kisiskolában tanulmányaikat befejező 3. osztályos gyermekek kellően felkészülten kerülnek ki.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tanórán, illetve iskolán kívüli foglalkozások hiánya	Foglalkozások szervezése, ösztönzés a részvételre
Lemorzsolódás	Felzárkóztatás, korrepetálás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

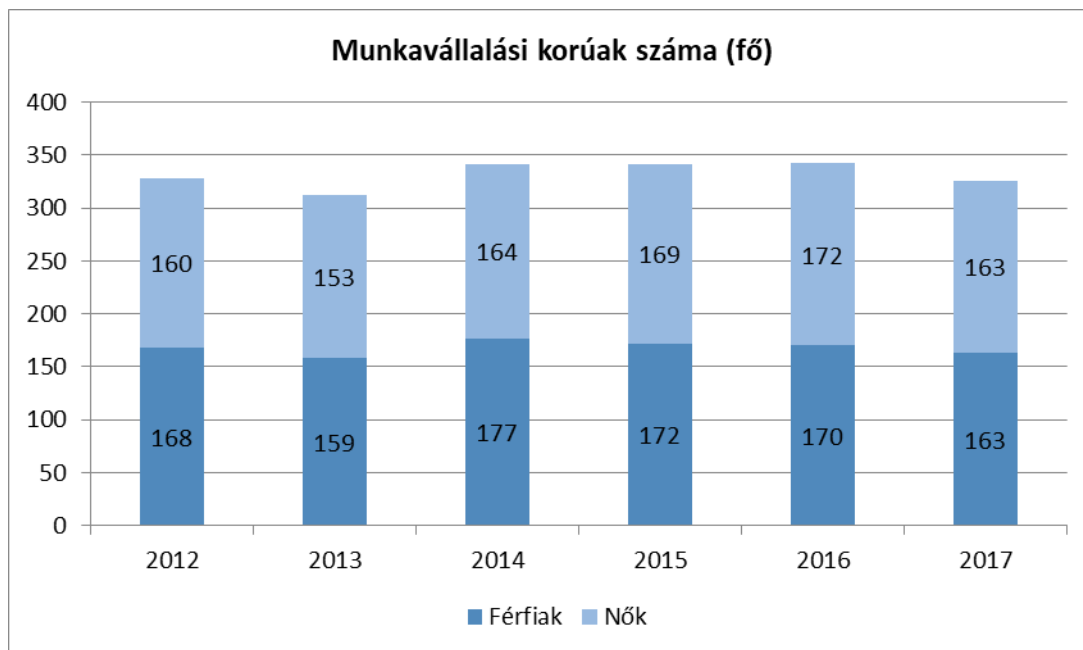
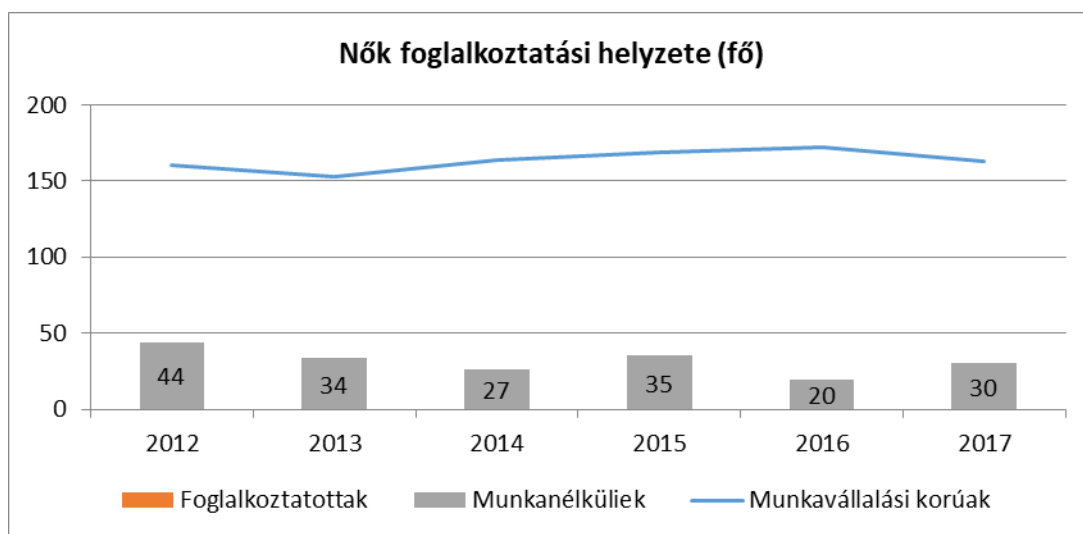
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

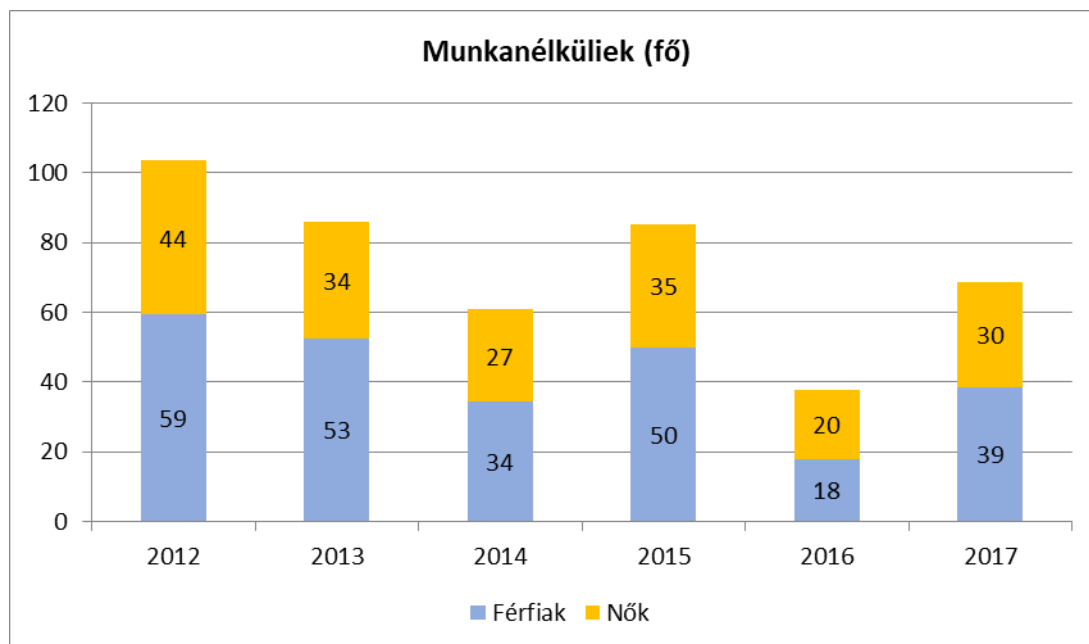
A községben található nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	168	160			59	44
2013	159	153			53	34
2014	177	164			34	27
2015	172	169			50	35
2016	170	172			18	20
2017	163	163			39	30

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag kiszolgáltatottsága fokozottabb mértékű. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermekeiket egyedül nevelő nők szükségleteit illetően. Az önkormányzat igyekszik minden lehetőséget megragadni, amellyel előtudja segíteni a nők részvételét a képzési programokban való részvételét, ezzel is előmozdítani kívánja a nők foglalkoztatásának növekedését.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az önkormányzat fontos törekvése, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők minél nagyobb mértékben vegyenek részt a képzési és foglalkoztatási programokban. Az alacsony végzettségű nők foglalkoztatásában meghatározó szerepet tölt be a közmunka. A képzések eredményességét mutatja, hogy a közmunka mellett pl. az erődművelési képzésen részt vevő nők hosszabb-rövidebb időre eltudnak helyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség): nincs információ a nők és a férfiak bérezését illetően.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön nincs bölcsőde, így helyben nem tudják a piciket elhelyezni, mely megnehezíti a nők munkavállalását. Óvodára, iskolára vonatkozóan az információkat a 4.4.-4.12. pontban foglaltak tartalmazzák.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	n.a.		#ÉRTÉK!
2013	n.a.		#ÉRTÉK!
2014	n.a.		#ÉRTÉK!
2015	n.a.		#ÉRTÉK!
2016	n.a.		#ÉRTÉK!
2017	n.a.		#ÉRTÉK!

Forrás:TeIR, helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Az általános statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között a családon belüli erőszak a leggyakoribb. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A helyzetet súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb lehet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Célzottan a női erőszak családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a községben nem folyik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások Pécsen és Mohácson érhetők el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben:

A nők aránya a helyi közéletben az átlag alatti, lehetne javítani rajta. A településen élő nők nem vesznek részt a képviselő-testület munkájában

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések nincs ilyenről tudomásunk

A nők munkaerő piaci helyzete a férfiakéhoz képest hátrányosabb. A hagyományos családmodell alapján a nőktől egyszerre több területen várnak el nagyobb teljesítményt (háztartás vezetése, gyermeknevelés, munkahely). A társadalmi elismertségért többet kell teljesíteniük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magasabb a képzettebb munkanélküli nők aránya.	Népszerűsíteni kell az átképzési programokat, melyek segítséget nyújthatnak a megfelelő munkahely megteremtéséhez.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYES-ről való visszatérés a munka világába.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, illetve azok elérésnek biztosítása. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

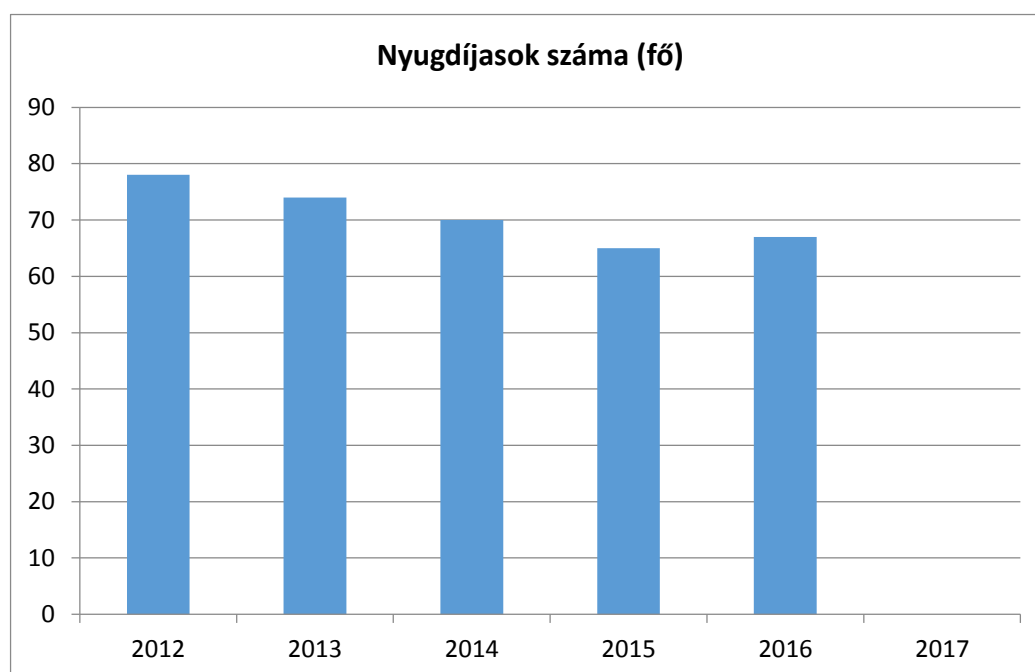
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A községben a 60 év felettiek aránya az összlakosság csak 6 %-a. Az idősök nyugdíj-összegeiről nincs információnk. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	29	49	78
2013	28	46	74
2014	26	44	70
2015	27	38	65
2016	32	35	67
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön általában nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatása. Ugyanakkor a megélhetés biztosítása érdekében egyre nagyobb számban vállalnak idegymunkát.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

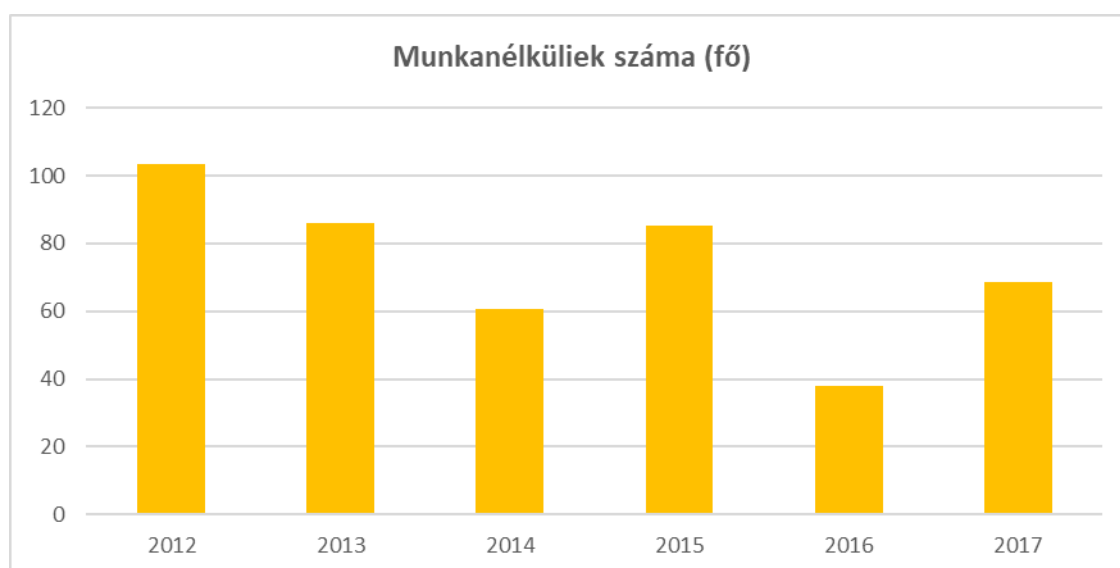
Az időskorúak foglalkoztatásának lehetőségét beszűkíti, hogy bizonyos esetekben a jogszabály választási lehetőséget ad számukra a nyugdíj igénylése, illetve a munkahely megtartása között. Foglalkoztatásuk intézményi keretek között nem megoldható. Számukra kidolgozott foglalkoztatási koncepció jelenleg nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén: Nincs rá eset

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	104	0	0%	n.a.		#ÉRTÉK!
2013	86	0	0%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	61	0	0%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	85	0	0%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	38	0	0%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	69	0	0%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

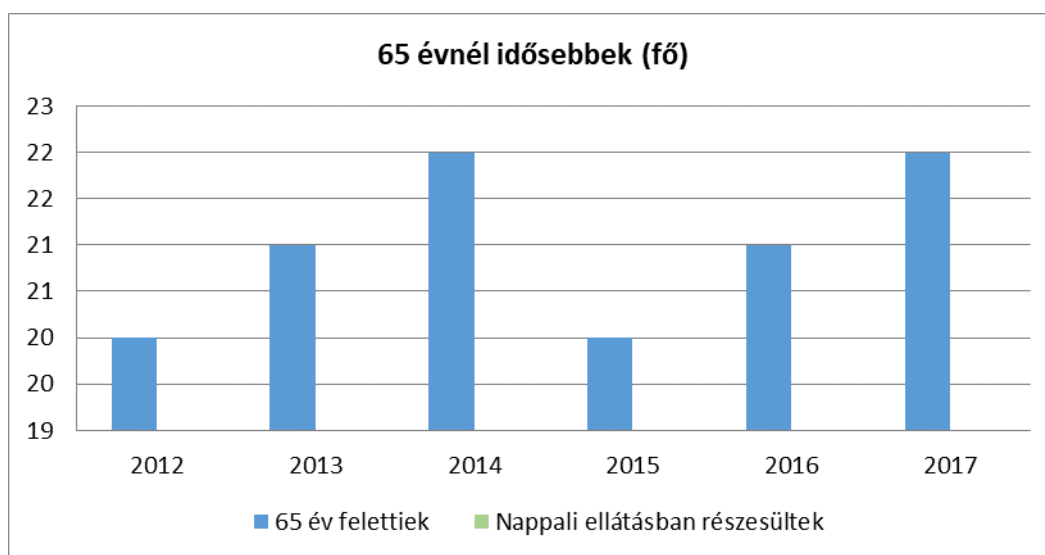
A településen a kistérségi társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (pl. házi segítségnyújtás) való hozzájutás.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	20		0,00%
2013	21		0,00%
2014	22		0,00%
2015	20		0,00%
2016	21		0,00%
2017	22		0,00%

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	n.a
2013	n.a
2014	n.a
2015	n.a
2016	n.a
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
Településünkön mozgókönyvtár működik, kétheti rendszerességgel.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	1 267	n.a.	n.a.
2013	1	n.a.	n.a.	n.a.
2014	1	n.a.	n.a.	1
2015	1	n.a.	n.a.	1
2016	1	n.a.	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

c) idősök informatikai jártassága ez ügyben nem történt felmérés, pontos szám adat nincs az idősök egy része használ számítógépet, de sokaknak nincs erre lehetősége többnyire anyagi okokból.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az egyedülállókat biztosítani szükséges arról, hogy a falu közössége figyelemben részesíti, fontos a közösség számára.
Egészségügyi problémák fokozott megjelenése.	Egészséges életmód népszerűsítése. Szűrővizsgálatok szervezése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

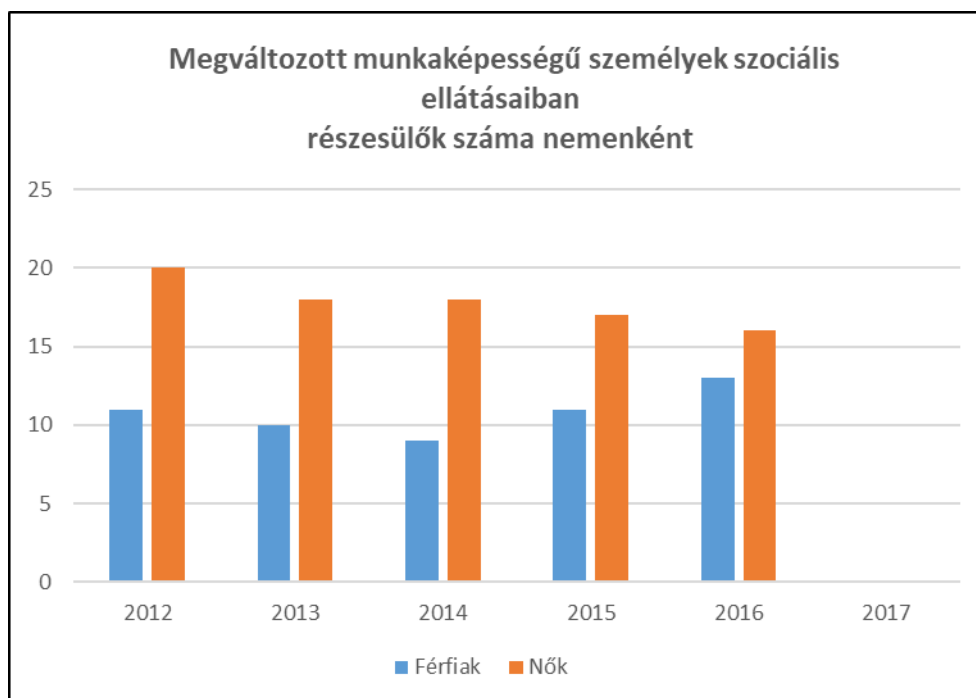
Kivételt képeznek ez alól a tanköteles korú fogyatékkal élő gyermekek, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekekről pontos adataink vannak, ők integrált oktatásban vesznek részt. A szociális ellátások igénybevevői között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak a közlekedési támogatásban részesülőkről rendelkezünk. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaiktól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, A közfoglalkoztatásban nincsenek fogyatékkal élők foglalkoztatva.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	11	20	31
2013	10	18	28
2014	9	18	27
2015	11	17	28
2016	13	16	29
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs ilyenről tudomásunk. A fenti kör közfoglalkoztatására nem az erre irányuló foglalkoztató szándék nemleges volta miatt nem kerül

sor, hanem azért, mert ők kivétel nélkül olyan ellátásban részesülnek, amely nem teszi lehetővé közfoglalkoztatásukat.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Helyben ilyen szolgáltatások, programok nem vehetők igénybe

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar;

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei: a jogszabályban meghatározott ellátásban részesülnek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférést helyben az önkormányzat tulajdonában álló épületek biztosítják, amelynek akadálymentesítettsége még nem 100 %-os

- b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Akadálymentesítettségéről nincs hiteles információink.

- c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Tudomásunk szerint a helyi munkahelyek nem teljesen akadálymentesítettek.

- d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége, még nem 100 %-os

- e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

- f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem állnak rendelkezésre a mindenki számára elérhető önkormányzat által biztosított szociális alapszolgáltatásokon kívül helyben nyújtott egyéb speciális szolgáltatások, ilyen intézményeket, szolgáltatásokat a tudomásunk szerint a településen sem egyházi sem civil fenntartó nem működtet.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a kapcsolatteremtési lehetőség a fogyatékos személyekkel.	Internet népszerűsítése
Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Helyben meglévő szolgáltatásokat nem szívesen fogadják a rászorultak.	Szakemberek bevonása, elbeszélgetés megszervezés pl. a házi gondozókkal.
Nincs pontos adat a fogyatékosokkal kapcsolatban.	Felmérést kell végezni és adatbázis létrehozása szükséges.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.) a településen nincs civilszervezet

Egyházi szervezet 1-8 osztályig tanodát vezet minden nap a délutáni órákban.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A Siklósnagyfalu Roma nemzetiségi Önkormányzat az önkormányzattal együttműködve írja pályázatait és részt vesz a megrendezendő programokon. Az egyház a körzetben élő hátrányos helyzetű gyermekeknek szervez sport és szabadidős programokat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Munkaügyi központtal, Családsegítő szolgálattal áll napi kapcsolatban az önkormányzat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Pályázati pénzből programokat szerveznek a faluban élőknek és aktív résztvevői, segítői a helyi programok szervezőinek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs a falunkban civil szervezet.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyen a településünkön.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a községben és a községért dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes, illetve az online kapcsolattartás, mely a kiemelt csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.siklosnagyfalu.hu közzétételre kerül, illetve hirdetmény útján is tájékoztatjuk a lakosságot annak elkészültéről. A program papír alapon is megtekinthető a Siklónagyfalui Közös Önkormányzati Hivatalban.

A program elfogadása előtt a képviselő-testület lehetőséget biztosít a véleményezésre, melyek figyelembevételével a programot módosíthatja. A program elfogadása természetesen nyílt ülésen történik, melyre a meghívót a helyben szokásos módon – hirdetőtáblán – közlik a lakossággal.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

1. A HEP IT részletei

1.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Járási székhely buszközlekedéssel történő elérhetőségének javítása.
	Generációk között a negatív minta „átörökítése”.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
	Egészségi állapot nem megfelelő.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Annak tudatosítása, hogy a

		szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Gyermekek	A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszból működtetői státuszba került. Családok anyagi helyzete, szétesése, veszélyeztetett gyermekek számának emelkedése Alacsony gyermeklétszám az intézményekben, mely a szolgáltatás megszűnéséhez, illetve korlátozott működéséhez vezethet.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított. Szakemberek továbbképzése, szülők intenzívebb bevonása Gyermekvállalási kedv, letelepedés ösztönzése anyagi és erkölcsi szempontból.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya. Egészségügyi problémák fokozott megjelenése. Gyakran válnak áldozattá.	Az egyedülállókát biztosítani szükséges arról, hogy a falu közössége figyelembe részesíti, fontos a közösség számára. Egészséges életmód népszerűsítése. Szűrővizsgálatok szervezése. Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nők	Magasabb a képzettebb munkanélküli nők aránya. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. A GYES-ről való visszatérés a munka világába.	Népszerűsíteni kell az átképzési programokat, melyek segítséget nyújthatnak a megfelelő munkahely megteremtéséhez. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, illetve azok elérésnek biztosítása. Önkormányzat gazdasági helyzetének

		figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
Fogyatékkal élők	Kevés a kapcsolatteremtési lehetőség a fogyatékos személyekkel. Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os Helyben meglévő szolgáltatásokat nem szívesen fogadják a rászorultak. Nincs pontos adat a fogyatékosokkal kapcsolatban.	Internet népszerűsítése Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. Szakemberek bevonása, elbeszélgetés megszervezés pl. a házi gondozókkal. Felmérést kell végezni és adatbázis létrehozása szükséges.

1.2. beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont partnerek – kiemelve a felelőst
Gyermekek	- önkormányzati támogatások átgondolása - továbbképzések szervezése - Szülők tájékoztatása - gyermekek számának növelésére irányuló ösztönző intézkedések	képviselő-testület - igazgatási előadó - iskola igazgató - óvodavezető közös hivatal - családsegítő szolgálat közös hivatal - oktatási-nevelési intézményvezetők - családsegítő szolgálat képviselő-testület - igazgatási előadó - családsegítő szolgálat - védőnő - oktatási, nevelési intézmény vezetői

Idősek	- tájékoztatás színvonalának javítása - szűrővizsgálatok szervezése, egészséges életmód népszerűsítése - védelemmel kapcsolatos intézkedések	polgármester - aljegyző - igazgatási előadó - házi gondozók - Beremendi Alapszolgáltatási Központ házi orvos - családsegítő szolgálat - Beremendi Alapszolgáltatási Központ Polgárőr Egyesület - Siklói Rendőrkapitányság - családsegítő szolgálat
Nők	- átképzési programok szervezése, népszerűsítése - célzott támogatási kör kialakítása - napközbeni ellátás szervezése	BMMK Siklói Kirendeltsége - polgármester - igazgatási előadó képviselő-testület - igazgatási előadó - családsegítő szolgálat képviselő-testület - igazgatási előadó - családsegítő szolgálat - óvodavezető
Fogyatékkal élők	- internet népszerűsítés - akadálymentesítés - helyi szolgáltatások népszerűsítése - felmérés elvégzése	polgármester - könyvtáros - családsegítő szolgálat képviselő-testület - közös hivatal házi gondozók - Beremendi Alapszolgáltatási Kp. - családsegítő szolgálat - szociális segítő közös hivatal - házi gondozók - családsegítő szolgálat

1.3. Jövőképünk

Siklósnagyfalu Község Önkormányzatának célja a településen élők jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása. Olyan élhető környezet megteremtése, melyben

- a mélyszegénységben élők életkörülményeinek javítása,
 - a gyermekek egészséges környezetben nevelése,
 - nyugodt, békés időskor biztosítása,
 - a nők önálló életirányítási feltételeinek megteremtése,
 - a fogyatékosok számára a hátrányos megkülönböztetést okozó tényezők felszámolása
- kiemelt feladatként fogalmazódik meg.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	közfoglalkoztatás megszervezése, megvalósítása	tartós munkanélküliség	munkanélküliség csökkentése	gazdasági program	közfoglalkoztatás megszervezése, megvalósulása	polgármester	2025.01.31.	munkanélküliek arányának csökkenése	pénzügyi és humán	folyamatos foglalkoztatottság
2	buszközlekedés javítása	buszjáratok számának növelése	munkanélküliség csökkentése	gazdasági program	buszjáratok számának növelése	polgármester	2025.01.31.	foglalkoztatási mutatók javulása	pénzügyi, humán, technikai	tartós munkavállalási lehetőség a járásszékhelyen, járásban
3	szükséglet alapú szolgáltatás	szükséglet alapú tevékenység, adósságállomány növekedés	szükséglet alapon előállt élethelyzet javítása	költségvetési koncepció, gazdasági program	helyi rendeletek felülvizsgálata	képviselő-testület	2025.01.31.	szolgáltatások igénybevételének növekedése	humán, pénzügyi	mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségének folyamatos javítása
4	szociális gyermekjóléti szolgáltatások bővítése	negatív minta átörökítése	szolgáltatás körének bővülése	költségvetési koncepció, gazdasági program, SZMSZ	szociális rendelet felülvizsgálata	képviselő-testület	2025.01.31.	mélyszegénységben élők számának csökkenése	humán, pénzügyi	az igényekhez igazodó szociális szolgáltatások
5	egészségügyi programok szervezése, eü. szűrések népszerűsítése	magas az egészségügyi problémákkal küszködők száma	eü. mutatók javulása	gazdasági program	szűrőprogramok, tájékoztató fórumok	házi orvos	2025.01.31.	eü. mutatók javulása	humán, pénzügyi	kornak megfelelő egészségi állapot
6	pályázatok figyelése, pályázat(ok) benyújtása	pályázatok figyelése, pályázat(ok) benyújtása	mélyszegénységben élők számának csökkentése	gazdasági program	lakáshelyzet javítása, képzés, fejlesztés, eü. helyzet javítása	képviselő-testület	2025.01.31.	lakhatási helyzet javulása, képzettek számának növekedése	humán, pénzügyi, technikai	javul a lakhatási, munka-erőpiaci helyzet
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	önkormányzati támogatások átgondolása	önkormányzati támogatási formák felülvizsgálata	támogatások körének bővítése	költségvetési koncepció, gazdasági program	rendeletek felülvizsgálata	képviselő-testület	2025.01.31.	hátrányos gyermekek számának csökkenése	humán, pénzügyi	a támogatások igazodnak a felmerülő igényekhez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	továbbképzések szervezése	veszélyeztetett gyermekek számának emelkedése	képzett szakemberek jelenléte	költségvetési koncepció, pedagógiai program	továbbképzéseken részvétel	közös hivatal vezetője	2025.01.31.	veszélyeztetett gyermekek számának csökkenése	humán, pénzügyi	veszélyeztető körülmények számának csökkenése
3	szülők tájékoztatása	veszélyeztetett gyermekek	tájékoztatás	pedagógiai program, SZMSZ	szóbeli, írásbeli tájékoztatás	KÖH vezetője, dolgozói, óvodavezető	2025.01.31.	veszélyeztetett gyermekek számának csökkenése	humán	veszélyeztető körülmények számának csökkenése
4	ösztönző intézkedések	oktatási-nevelési intézmények jövőjének stabilitásának biztosítása	oktatási-nevelési intézmények jövőjének stabilitásának biztosítása	költségvetési koncepció, köznevelési törvény, gazdasági program	rendelet felülvizsgálata, település népszerűsítése	képviselő-testület	2025.01.31.	gyermeklétszám növekedése	humán, pénzügyi	stabil intézményi háttér
III. A nők esélyegyenlősége										
1	átképzési programok népszerűsítése	átképzések szervezése, lebonyolítása	munkanélküliség csökkentése	Munkaügyi Központ képzési terve	átképzések szervezése, lebonyolítása	BMMK Siklósi Kirendeltsége	2025.01.31.	munkanélküliség csökkentése	humán, pénzügyi	dolgozók életszínvonalának, anyagi helyzetének javulása
2	célzott támogatás	magas a szegénységi kockázat	szegénységi kockázat csökkenése	költségvetési koncepció, gazdasági program	rendeletek felülvizsgálata	képviselő-testület	2025.01.31.	szegénységben élő nők számának csökkenése	humán, pénzügyi	nők életszínvonalának, anyagi helyzetének javulása
3	napközbeni ellátás szervezése	gyes, gyedről történő visszatérés a munkavilágába	ellátás biztosítása, az elhelyezkedés segítése	költségvetési koncepció, gazdasági program, SZMSZ, pedagógiai program, köznevelési törvény	intézményi struktúra felülvizsgálata	képviselő-testület	2025.01.31.	munkanélküli nők számának csökkenése	humán, pénzügyi	a nők életszínvonalának, anyagi helyzetének javulása
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	szűrővizsgálatok szervezése,	egészségügyi problémák	megfelelő eu. állapot szinten	szociális törvény, szociális	szűrővizsgálatok szervezése, tájékoztatás szűrővizsgálatok	házi orvos	2025.01.31.	hosszabb életkor elérése megfelelő	humán, pénzügyi,	életkor kitolódása, egészségesebb

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	egészséges életmód népszerűsítése	fokozott megjelenése	tartása, eü. állapot pozitív változása	rendelet	fontosságáról			életminőségben	technikai	életmód
2	tájékoztatás határosságának növelése	egyedülállók magas száma	fontosság tudatosítása	szociális törvény, szociális rendelet	fórumok, elbeszélgetések	polgármester	2025.01.31.	a települési közéletben az aktivitási mutatók javulása	humán	fontosságtudat megerősödése, közösségi szemlélet erősödése
3	védelemmel kapcsolatos tevékenység	áldozattá válás megelőzése	biztonságos környezet biztosítása	gazdasági program	jelenlét, odafigyelés	polgárrőr	2025.01.31.	bűncselekmények számának csökkenése	humán, pénzügyi, technikai	biztonságérzet erősödése
4	helyi szolgáltatások népszerűsítése	nem veszik igénybe a szolgáltatásokat	célzott szolgáltatások elérése	szociális törvény, szociális rendelet, költségvetési koncepciók, gazdasági program, falugondnoki program	felvilágosítás, tájékoztatás, meggyőzés	házi gondozók	2025.01.31.	helyi szolgáltatást igénybe vevők számának növekedése	humán	életminőség javulása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	akadálymentesítés	az akadálymentesítés nem 100 %-os	közlekedést nehezítő akadályok megszüntetése	költségvetési koncepció, gazdasági program, vonatkozó jogszabályi háttér	akadályok megszüntetése	képviselő-testület	2025.01.31.	akadálymentes megközelíthetőség	humán, pénzügyi, technikai	kapcsolatteremtés megkönnyítése, közlekedés biztonságosabbá válása
2	felmérés végzése	nincs adat a fogyatékkal élőkről	célzott szolgáltatások elérése	vonatkozó jogszabályi háttér, gazdasági program, költségvetési koncepció	nyilvántartás készítése, felmérés elvégzése	közös hivatal	2025.01.31.	célzott szolgáltatást igénybe vevők körében nő a fogyatékos ellátásban részesülők száma	humán	életminőség javulása
3	internet népszerűsítése	kevés a kapcsolatteremtési	folyamatos kapcsolattartás	SZMSZ	ismeretátadás, elbeszélgetések	polgármester	2025.01.31.	napi szintű kapcsolattartás	humán	fontosságérzet tudatosítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		lehetőség						megvalósulása		

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák. Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek. Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek. Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet. A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

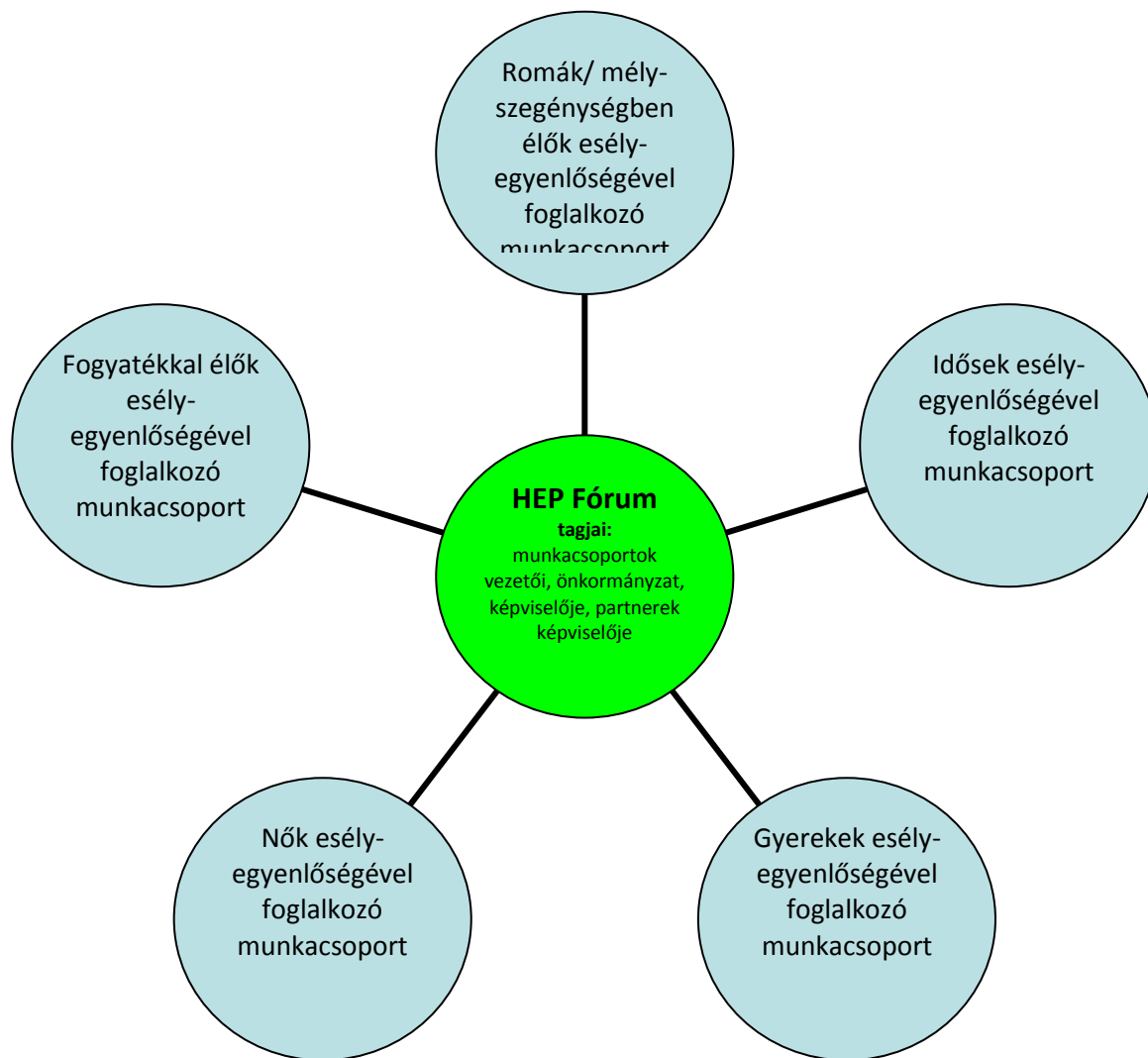
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Kosztics József Polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A **Siklósnagyfalu Község Önkormányzat** Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően **Siklósnagyfalu község Önkormányzat** képviselő - testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az **5/2020. (II. 28.) Kt.** számú határozatával elfogadta.

Siklósnagyfalu, 2020. 03. 09.

Siklósnagyfalu Önkormányzat
Aláírás

A Siklósnagyfalu Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Siklósnagyfalu, 2020.03.09.

Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Partner aláírás

KIVONAT

Siklósnagyfalu Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. február 28-án megtartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

05/2020. (II.28.) sz. Kt. határozat:

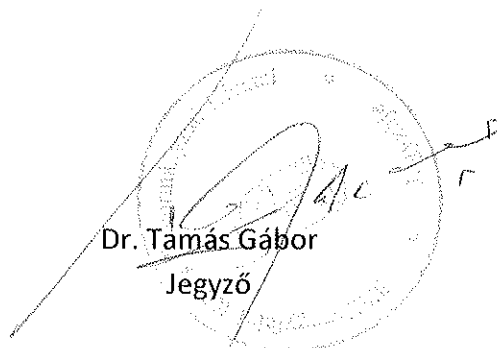
1. Siklósnagyfalu Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020-2025 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot megtárgyalta.
2. A Képviselő-testület a helyi Esélyegyenlőségi programot és az ahhoz tartozó Intézkedési Tervet elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős: Kosztics József, polgármester

Kmf.

A kivonat hiteles!

Dr. Tamás Gábor
Jegyző